

Periode 1 januari - 30 september

Periode 1 januari - 30 september

Najaarsnota 2024 Purmerend

Inhoudsopgave

1 Inleiding en algemeen beeld	3
2 Samenvatting en financieel resultaat	7
3 De Programma's	13
4 Financiële overzichten	29
4.1 Algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien en VPB	30
4.2 Resultaatbestemming en reservemutaties	38
Bijlage (structurele) effecten 2025-2028 Najaarsnota	43

1 Inleiding en algemeen beeld

Inleiding

Dit is de Najaarsnota 2024. Met deze nota legt het college van B&W tussentijds verantwoording af aan de raad over de vorderingen die zijn gemaakt in het realiseren van de doelen zoals opgenomen in de programmabegroting 2024, en de inzet van middelen hiervoor. In deze Najaarsnota gaan we in op de stand van zaken per programma en welke afwijkingen we verwachten voor 2024. Verder geven we inzicht in de stand van zaken van de uitvoering van belangrijke zaken zoals de ontwikkeling van het jeugdbudget, investeringsprojecten, vastgoed en de bedrijfsvoering van de gemeente Purmerend.

Algemeen beeld

De wereld verandert snel

Begin september heeft het college van B&W de concept-programmabegroting 2025 – 2028 gepresenteerd en overhandigd aan de gemeenteraad. Bij de presentatie van de Voorjaarsnota in april constateerden we een aantal grote opgaven waar gemeenten voor staan: een knellende arbeidsmarkt, een veranderende samenleving, een uitbreidend takenpakket van gemeenten en een financieel onzekere toekomst. In de in september gepresenteerde programmabegroting hebben we verder stilgestaan bij wat deze ontwikkelingen betekenen voor de groei van onze gemeente en hoe er steeds vaker knelpunten zichtbaar worden in de uitvoering. Het zijn ontwikkelingen die inhouden dat het werk soms anders moet worden uitgevoerd, en in het geval van het ravijnjaar het met minder geld moet. Maar: die schaarste maakt ook creatief.

We zien de samenleving en het (inter)nationale krachtenveld om ons heen snel veranderen. Dat zijn geen redenen om bij de pakken neer te gaan zitten, maar continu kansen te blijven zien en te blijven investeren in de ontwikkeling van onze gemeente. We gaan gewoon door met de grote ontwikkelingen die reeds zijn ingezet, zoals de Oostflank, de Koog en het programma Binnenstad. We blijven werken aan het Purmerend van vandaag met de vervangingsopgave in de bestaande gemeente, en het Purmerend van morgen via de gebiedsontwikkelingen en het inzetten op de complete gemeente. En we staan naast onze inwoners, door te ondersteunen waar dat nodig is en in te zetten op de kracht die er al is in de wijken en buurten. Dat doen we samen met alle betrokken bewoners, ondernemers, woningbouwcorporaties en maatschappelijke organisaties.

Nieuwe ontwikkelingen

Sinds het aanbieden van de programmabegroting zijn onder andere twee nieuwe subsidieverordeningen door de gemeenteraad vastgesteld die bijdragen aan het energiezuiniger maken van de gebouwde omgeving. Een aantal ruimtelijke ontwikkelingen zoals de Aletta Jacobslaan 7, de Middenweg 22a en het Seniorenhof Middenbeemster zijn ter besluitvorming in de gemeenteraad geweest. Met de tijdelijke opvang van Oekraïense ontheemden aan de Gorslaan 60 is voor de eerste keer een BOPA (buitenplanse omgevingsplanactiviteit) voorgelegd aan de raad voor een bindend advies. Ten aanzien van de Koog heeft de gemeenteraad de ontwikkelstrategie vastgesteld, waarmee de volgende stap is gezet om dit gebied te ontwikkelen van bedrijventerrein naar een plek waar leren, wonen en werken centraal staat.

Verschillende beleidsstukken die raken aan het Purmerend van nu en de toekomst zijn in voorbereiding en worden binnen afzienbare termijn aangeboden ter meningsvorming en

besluitvorming. Met het beleidskader maatschappelijke voorzieningen, de (woon)zorg-visie, het integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen (IHP) en het beleidskader dagelijkse voorzieningenstructuur geven we inzicht in wat er nodig is om Purmerend als complete gemeente door te laten groeien. Het overzichtsdokument 'werk aan de toekomst' brengt overzicht aan in de sporen waarlangs we werken aan het Purmerend van de toekomst, en begin volgend jaar ontvangt u het water- en rioleringsprogramma, de nota ecologie, het ambitiedokument natuurinclusief bouwen en ontwerpen en de klimaatadaptatiestrategie 2025 – 2030.

Landelijke ontwikkelingen bieden geen perspectief

Nadat het hoofdlijnenakkoord geen handvatten heeft geboden voor nieuw financieel perspectief, is het nieuwe kabinet aangetreden. Ook het regeerprogramma biedt het gewenste perspectief niet. Sterker nog: de generieke korting op de SPUKs heeft gevolgen voor het dienstverleningsniveau van het regionale busvervoer. Een onbedoeld gevolg van nieuw Rijksbeleid. Beleid dat al slechts beperkt oplossingen of visie biedt op de grotere opgaven waar gemeenten voor staan. Nog altijd hopen we, samen met de VNG en andere gemeenten, dat het Rijk meer financieel perspectief biedt. Zeker omdat we als gemeenten steeds vaker aan de lat staan voor de uitvoering van voorheen Rijkstaken.

Resultaat op hoofdlijnen

In de Voorjaarsnota 2024 prognosticeerden wij nog een voordelig resultaat van € 58.796. In deze Najaarsnota wordt dit € 6,9 miljoen voordelig. Een aanzienlijk verbetering dat met name is gekomen door incidentele mee- en tegenvallers, zoals extra geld vanuit het Rijk. Andere factoren die hierop van invloed zijn geweest zijn dat door de groei van de gemeente en het ambitieniveau niet alle plannen zijn gehaald. Hierdoor ontstaat er ruimte op financieringsbehoefte (rente) en investeringen (kapitaallasten). Overige grote ontwikkelingen zijn zichtbaar bij vastgoed, onderhoud groen en binnen het sociaal domein (jeugd, BUIG en werk en inkomen). Deze extra incidentele ruimte in deze Najaarsnota kan achter de hand worden gehouden als buffer voor de ravijnjaren vanaf 2027. Bij de jaarrekening 2024 zal worden voorgesteld dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve. Het meerjarenbeeld is nagenoeg gelijk aan het beeld dat u gepresenteerd is in de brief over de septembercirculaire 2024.

Begrotingswijzigingen bij de Najaarsnota

Bij de Najaarsnota wordt de 5e begrotingswijziging 2024 aan de raad voorgelegd. De bijstellingen die een effect hebben op 2025 en verder worden meegenomen als 1e wijziging op de programmabegroting 2025. Op deze manier wordt 2025 gestart met de meest actuele stand van de budgetten.

Leeswijzer

- In hoofdstuk 2 wordt een samenvatting gegeven van de veranderingen van alle programma's die leiden tot een toe- of afname van de begrotingsruimte.
- In hoofdstuk 3 is een totaaloverzicht opgenomen van de veranderingen op de programma's en de beleidsvelden. De stand tot en met de Voorjaarsnota 2024 is weergegeven. De afwijkingen worden toegelicht als deze meer dan € 100.000 bedragen per programma en beleidsveld, of een toezegging in een eerdere berichtgeving, betreffen dan worden deze toegelicht. Risico's worden

apart benoemd als er nieuwe ontwikkelingen zijn. Dit geldt ook voor reserves, voorzieningen en kredieten.

- In hoofdstuk 4 zijn de financiële overzichten weergegeven. Deze bestaan uit de ontwikkeling van de algemene dekkingsmiddelen, de overhead, onvoorzien en de vennootschapsbelasting (VPB). Ook wordt het resultaat en het verloop van de reserves verder toegelicht. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen veranderingen in de bestemmingsreserves en de algemene reserve.
- In de bijlage is een totaaloverzicht opgenomen van de structurele effecten die voortvloeien uit deze Najaarsnota. De toe- of afname van de begrotingsruimte maakt onderdeel uit van de 1e wijziging op de primitieve begroting 2025.

Tabel notatie

In de tabellen die we in deze Najaarsnota presenteren staan positieve bedragen voor lasten en/of nadelen en negatieve bedragen voor baten en/of voordelen. Voor de volledigheid merken we op dat in de tabellen cijfers zijn opgenomen die afgerond zijn op duizendtallen. Hierdoor kan het voorkomen dat er bij (totaal)tellingen kleine afrondingsverschillen ontstaan.

2 Samenvatting en financieel resultaat

Samenvatting

In onderstaande tabel staan alle bijstellingen ten opzichte van de Programmabegroting 2024. In de hoofdstukken die hierop volgen wordt verder ingegaan op wat dit betekent voor de programma's en de financiële overzichten.

Tabel bijstellingen 2024 ten opzichte van de primitieve begroting 2024

	Primitieve begroting	Mutaties Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 3)	Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 3)	Mutaties Najaarsnota	Bijgestelde begroting 2024 (wijziging 1 t/m 5)
De programma's:					
PGR01 Publieksdiensten	4.006	428	4.434	-95	4.339
PGR02 Samenleving:	133.512	9.592	143.104	-985	142.118
PGR03 Wonen	866	6	872	-11	861
PGR04 Milieu:	-1.471	4.136	2.664	-2.528	136
PGR05 Bereikbaarheid	1.714	820	2.535	-747	1.788
PGR06 Beheer openbare ruimte	25.496	2.795	28.291	-599	27.692
PGR07 Ruimtelijke ordening	4.510	1.125	5.634	72	5.706
PGR08 Veiligheid	11.976	12	11.988	22	12.010
PRG09 Economie	1.543	1.545	3.087	132	3.219
PGR10 Bestuur & concern	5.336	30	5.366	154	5.520
Subtotaal programma's	187.488	20.488	207.976	-4.586	203.390
Financiële overzichten:					
Algemene dekkingsmiddelen	-222.411	-6.696	-229.108	-7.865	-236.973
Overhead, Vpb en onvoorzien	29.902	1.344	31.247	2.041	33.288
Subtotaal financiële overzichten	-192.509	-5.352	-197.861	-5.824	-203.685
Resultaatbestemming en reservemutaties:					
Bestemmingsreserves	38	-5.038	-5.000	4.747	-253
Algemene reserve	3.373	-8.546	-5.173	-1.183	-6.356
Subtotaal reserves	3.411	-13.585	-10.173	3.565	-6.609
Totaal financieel resultaat Najaarsnota 2024	-1.610	1.552	-59	-6.845	-6.904
	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Voordelig	Voordelig

Zoals in de aanbestedingsbrief is gemeld, is het beeld over 2024 als geheel positief. De belangrijkste oorzaken worden hieronder op hoofdlijnen toegelicht.

- De mei- en septembercirculaire pakt incidenteel € 6,2 miljoen voordelig uit voor de gemeente in 2024. Dit voordeel wordt met name veroorzaakt door ruimte onder het BCF-plafond, een vrijval van de reservering herijking onderzoek gemeentefonds en een wijziging in de systematiek door taakmutaties, decentralisatie- en integratie uitkeringen niet over te hevelen naar de beleidsvelden.
- De investeringen zijn geherfaseerd op actuele plannen en de financieringsbehoefte is opnieuw bepaald en laten een gezamenlijk voordeel zien van bijna € 2 miljoen. We hebben aan de hand van de jaarrekening 2023 het investeringsschema voor 2024 geactualiseerd. Door het verschuiven van de investeringen en een lager investeringsvolume per jaar ontstaat er een financieringsvoordeel

op de leningenportefeuille voor de jaren tot en met 2026. Voor de jaren daarna geldt dat met het huidige investeringsprogramma investeren flink duurder wordt.

- Het doorschuiven van werkzaamheden inclusief budgetten van 2024 naar 2025 bedraagt bijna € 3,8 miljoen in 2024. Dit zijn vooral overhevelingen van de middelen naar 2025 voor de omgevingsvisie, verkeersveiligheid en mobiliteit, uitvoering proeftuin aardgasvrij en de niet besteedbare gelden voor de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid (CDOKE).
- Binnen maatschappelijke ondersteuning zien we een drietal positieve ontwikkelingen van € 2,3 miljoen: lagere bijdrage participatiebedrijf Werkom, een vrijval op de energietoeslag en een actualisatie van de uitkeringen en BUIG budget. Bij de participatiewet is er enerzijds sprake van een hogere rijksbijdrage (BUIG) door meer loonkostensubsidiebudget en anderzijds sprake van hogere uitkeringen door een stijging van het minimumloon en meer statushouders.
- Bij jeugd zien we dat de dalende trend van het gemiddeld aantal jeugdigen in zorg van de afgelopen jaren in 2024 lijkt te stagneren. Daarnaast neemt de trajectduur nog steeds toe wat langere trajecten tot gevolg heeft. Ook zijn de problemen complexer waardoor er intensievere en duurdere zorg nodig is en is er sprake van langere wachtlijsten. Dit beeld is en blijft zorgelijk. De hogere kosten op jeugd (inclusief het weghalen van de taakstelling) in 2024 van € 3,4 miljoen hebben een structureel karakter.
- Binnen beschermd wonen is er sprake van een vrijval van € 1,8 miljoen. Gebleken is dat door een hogere Wlz ggd doorstroom en een wijziging in de doelgroepen beschermd wonen dit verandert. Hierdoor blijft op de subsidie Leviaan een bedrag over en is het budget van de woonplek niet ingevuld. Voorgesteld wordt een bedrag van € 0,5 miljoen vanuit het voordeel beschermd wonen te storten in de hernoemde reserve wonen.
- Het planmatig en dagelijks onderhoud zijn geactualiseerd. De jaarlijkse herrekening van het planmatig onderhoud kon binnen de bestaande budgettaire ruimte worden opgevangen. Door prijsstijgingen valt het dagelijks onderhoud duurder uit (€ 0,17 miljoen). Daarnaast is gebleken dat door inventarisatie en inspectie voor een aantal gemeentelijke gebouwen correctief onderhoud moest plaatsvinden aan installaties en daken (€ 0,99 miljoen).

Financieel resultaat

Onderstaande tabel geeft aan uit welke onderdelen het financieel resultaat over 2024 is samengesteld. Een nadere toelichting op deze (en alle overige) bijstellingen is te vinden in hoofdstuk 3 bij de financiële afwijkingen per programma en beleidsvelden.

Na de voorgestelde bijstellingen uit deze Najaarsnota 2024 (afgerond € 6,8 miljoen voordelig) is de prognose van het rekeningsaldo voor 2024 afgerond € 6,9 miljoen voordelig.

Tabel voorgestelde bijstellingen Najaarsnota 2024 via begrotingssaldo

Onderwerpen	Programma	Voordeel	Nadeel
Toekomstbestendigheid bibliotheek Waterland	02. Samenleving/K&C		500
Vrijval SPUK stimulering sport	02. Samenleving/S&R	-146	
Bijstelling incidenteel wijkbudget Wheermolen	02. Samenleving/WM	-160	
Actualisatie jeugdbudget	02. Samenleving/Jeugd		3.387
Extra kosten sloop Da Vinci college	02. Samenleving/OW		339
Vrijval middelen beschermd wonen (dotatie reserve tijdelijke wonen)	02. Samenleving/M&O	-500	
Beschermd wonen teruggave subsidie Leviaan	02. Samenleving/M&O	-1.300	
Begroting 2025 Participatiebedrijf Werkom (besluit 1598276)	02. Samenleving/W&I	-595	
Vrijval budget Energietoeslag	02. Samenleving/W&I	-759	
Actualisatie gebundelde uitkering (BUIG-budget)	02. Samenleving/W&I	-990	
Hogere opbrengsten gronddepot	06. Beheer openbare ruimte	-115	
Onderhoud groen (indexering en areaaluitbreiding)	06. Beheer openbare ruimte		500
Omzettingsbeleid woningen	07. Ruimtelijke ordening	-130	
Actualisatie budgetten Vastgoed (dagelijks/planmatig onderhoud en materiele budgetten)	07. Ruimtelijke ordening		997
Grondverkoop en verkoop restgroen	07. Ruimtelijke ordening	-180	
Begroting 2025 Waterlandsarchief (besluit 1598804)	10. Bestuur en concern		109
Uitwerking mei- en septembercirculaire 2024 (raadsbrieven 1599104/1602661)	Algemene dekkingsmiddelen	-6.197	
Vrijval stelpost vastgoed planmatig en dagelijks onderhoud	Algemene dekkingsmiddelen		400
Actualisatie eigen financieringsmiddelen	Algemene dekkingsmiddelen	-1.928	
Actualisatie deelnemingen	Algemene dekkingsmiddelen	-153	
Vrijval kapitaallasten 2023-2024	Algemene dekkingsmiddelen	-127	
Capaciteit ICT (Microsoft 365, uitrol nieuwe devices en Nis2-wetgeving)	Overhead		100
Diverse afwijkingen kleiner dan € 100.000	Diverse programma's		102
Totaal voorgestelde bijstellingen Najaarsnota 2024		-13.278	6.432
Saldo voorgestelde bijstellingen Najaarsnota 2024 (tem 5e wijziging)		Saldo voordelig	-6.845

Tabel opbouw prognose rekeningssaldo 2024

Bedragen x € 1.000	Bedrag	V/N
Stand primitieve begroting 2024 (besluit 1588250)	-1.610	Voordelig
1e wijziging primitieve begroting 2024 (besluit 1588250)	1.257	Nadelig
2e wijziging primitieve begroting 2024 (Najaarsnota 2023 besluit 1589249)	-195	Voordelig
3e wijziging primitieve begroting 2024 (Voorjaarsnota 2024 besluit 1596700)	490	Nadelig
4e wijziging primitieve begroting 2024 (ankopen Waterlandplein 38 en Rijperhof 7,8,9 en 9A/E, besluit 1597557)	-	Neutraal
Stand Voorjaarsnota 2024	-59	Voordelig
5e wijziging bijstellingen Najaarsnota 2024 (raadsvoorstel 1603217)	-6.845	Voordelig
Prognose rekeningssaldo 2024	-6.904	Voordelig

Vanuit de financiële rechtmatigheid zijn er ook een aantal financieel-technische begrotingswijzigingen doorgevoerd die formeel door de raad moeten worden bekrachtigd, maar die geen gevolgen hebben voor het begrotingssaldo of de vastgestelde beleidsprestaties. Een

voorbeeld is de toerekening van salarislasten aan de programma's/beleidsvelden of actualiseren van investeringskredieten ten laste van stelposten voor investeringen.

Overige begrotingsaspecten Najaarsnota

Kosten inhuur derden

De kosten van inhuur bedragen tot en met september 2024 € 13,5 miljoen. Daarnaast zijn er tot en met september (voor heel 2024) voor een bedrag van ruim € 6,1 miljoen verplichtingen aangegaan. Totaal € 19,6 miljoen. Dit bedrag kan nog hoger uitvallen als er in het laatste kwartaal nog nieuwe verplichtingen worden aangegaan

Investeringschema 2024

In de financiële verordening (artikel 5, lid 3) staat dat afwijkingen vanaf 5%, met een minimum van € 10.000, op investeringskredieten tot € 2 miljoen moeten worden toegelicht. Bij overschrijdingen op investeringskredieten vanaf € 2 miljoen geldt dat afwijkingen groter dan € 100.000 worden toegelicht. Daarnaast moet een aanvullende kredietaanvraag aan de raad ter goedkeuring worden voorgelegd. Hieronder vindt u de kredieten terug die worden overschreden en/of onvermijdelijk zijn in de bedrijfsvoering en waar instemming op wordt gevraagd:

- Prijsverhoging aanschaf ICT firewall en netwerk € 79.312.
- De aanbesteding voor de uitbreiding Kindcentrum Willem Eggert (J.v. Egmondstraat 14) valt duurder uit met € 315.040.
- Prijsverlaging aanleg onder-en bovenlaag kunstgras korfbalveld BEP Flevostraat 50 door hergebruik (€ 73.056) en een prijsverhoging door een deel van het kunstgras jeugdveld Flying Petrels sportcomplex De Dop extra te voorzien van kunstgras (€ 4.515).
- Ophoging krediet tijdelijke sporthal de Koog (van IJsendijkstraat 140) voor kostprijsverhogende btw met € 399.000.
- Voor klimaatadaptieve maatregelen op het stadshuisplein heeft Purmerend een provinciale- en rijkssubsidie ontvangen van € 291.750. Deze subsidies worden als vermindering op het krediet parkeergarage stadhuis (terrein) geboekt met daar tegenover een hogere last.
- Omzetting kredieten binnen de tractiemiddelen voor € 265.948 (neutraal).
- Ophoging van het eerder verstrekte uitvoeringskrediet voor o.a. sloop en herinrichting naar tijdelijk parkeerterrein (raadsbesluit 1592328) met € 122.500, dit ten behoeve van het uitvoeren van de benodigde bodemsanering.

We zien de jaarlijks terugkerende afwijking tussen de geraamde investeringsbedragen en de daadwerkelijke realisatie. Analyse leert dat dit verklaard wordt door diverse (externe) factoren. Zoals beschikbaarheid van aannemers, beschikbaarheid van materieel, inspraak op bestemmingsplannen en capaciteit. Het investeringsvolume voor 2024 is teruggebracht van € 167 miljoen naar € 86 miljoen (ter indicatie: in 2023 waren de werkelijke uitgaven op kredieten € 44 miljoen). Ook voor de komende jaren is het volume hoger dan de gemeente regulier uitgeeft, met een geplande € 118 miljoen in 2025 en € 113 miljoen in 2026. Richting de Voorjaarsnota 2025 wordt geprobeerd het programma nog verder op realiteit van de uitgaven aan te passen.

Overhevelingen programmabudget en resterende bestedingen reserves

Voor de uitvoeringsplannen binnen Purmerend zien we dat een aantal activiteiten niet (geheel) is uitgevoerd in 2024. Dat komt mede door de vaak omvangrijke taken (zoals uitvoering van taken

in het kader van duurzaamheid), krapte op de arbeidsmarkt en de capaciteit van de organisatie in combinatie met het ambitieuze programma van een groeigemeente.

Naast de overheveling van reguliere exploitatiebudgetten geldt dit ook voor uitgaven die ten laste van de reserves zijn geraamd. Hiervoor wordt in het raadsbesluit expliciet instemming gevraagd om deze budgetten over te hevelen naar volgende begrotingsja(a)ren. Voorstellen voor budgetoverheveling zijn getoetst aan de volgende criteria:

- Beleidsinhoudelijke noodzaak.
- Inbedding in de werkplanning/jaarplan van het nieuwe ja(a)ren.
- Effect op de voortgang/uitvoering van de reguliere werkzaamheden/activiteiten.
- De overheveling heeft betrekking op incidentele budgetten.

In hoofdstuk 3 bij de programma's en in hoofdstuk 4 bij het onderdeel resultaatbestemming en reservemutaties worden de overhevelingen van budgetten nader toegelicht. De bedragen voor de budgetoverheveling zijn in de meeste gevallen nog een schatting. Bij het opmaken van de jaarrekening 2024 kunnen de werkelijke onderbestedingen (die leiden tot een budgetoverheveling) afwijken. De niet bestede middelen die niet zijn gereserveerd worden bij de jaarrekening toegevoegd aan de algemene reserve of aan bestemmingsreserves.

Structurele effecten 2025-2028 Najaarsnota 2024

In de inleiding is aangegeven dat het structurele financiële beeld, zoals dit in de Programmabegroting 2025 is opgenomen, niet wezenlijk is veranderd. Wel zijn er in de begrotingswijziging 2024 bij deze Najaarsnota bijstellingen meegenomen die een effect hebben op 2024 en verder. Deze zijn voor u toegelicht in de bijlage. De belangrijkste zijn:

- Doorschuiven incidenteel budget voor de kwaliteitstoets voor het over te dragen areaal. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK, € 0,2 miljoen).
- Extra structurele middelen vanuit de septembercirculaire 2024 gemeentefonds (2025 en 2026: € 0,4 miljoen).
- Hogere kapitaalslasten diverse kapitaalskredieten € 0,87 miljoen (ICT, Kindcentrum Willem Eggert, buitensport, sporthal de Koog en uitvoeringskrediet tijdelijk parkeerterrein).

Tabel financieel beeld begroting 2025-2028 na 1e wijziging primitieve begroting 2025

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Stand primitieve Begroting 2025 (raadsbesluit 1602003)	-1.709	-64	7.117	10.060
Najaarsrapportage: 1e wijziging op de primitieve begroting 2025	-452	-429	-109	-86
Stand begrotingssaldo na 1e wijziging op de primitieve begroting 2025	-2.161	-493	7.008	9.974
	Voordelig	Voordelig	Nadelig	Nadelig

Op bovenstaand begrotingssaldo moet een voorbehoud worden gemaakt voor een aantal structurele ontwikkelingen sinds de Najaarsnota 2024 (o.a. uitvoering jeugwet inclusief de taakstelling, herstelplan bibliotheek Waterland, indexering met areaaluitbreiding onderhoud groen en overdracht wegen van HHNK). Daardoor zal het saldo negatiever worden. Deze nieuwe ontwikkelingen kunnen nog niet goed genoeg worden ingeschat en leggen wij aan u voor bij de Voorjaarsnota 2025 tezamen met de toekomstscenario's.

3 De Programma's

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een totaaloverzicht gegeven van de mutaties op de programma's en beleidsvelden. Hierbij wordt 2024 toegelicht vanuit de stand tot en met de Voorjaarsnota 2024. Het kan voorkomen dat er op bepaalde programma's- en beleidsvelden niets wordt toegelicht omdat mutaties kleiner zijn dan € 100.000, of omdat het om reeds genomen raadsbesluiten gaat. In de onderstaande tabel treft u de bijgestelde begroting aan met onder de tabel de toelichting per programma/beleidsveld.

Programma's en beleidsvelden Bedragen x € 1.000	Lasten na Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 3)	Baten na Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 3)	Totaal Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 3)	Lasten Najaarsnota	Baten Najaarsnota	Totaal Najaarsnota	Bijgestelde Lasten na Najaarsnota	Bijgestelde Baten na Najaarsnota (wijziging 1 t/m 5)	Totaal bijgesteld Najaarsnota (wijziging 1 t/m 5)
PGR01 Publiekendiensten	9.815	-5.382	4.434	-96	1	-95	9.720	-5.381	4.339
PGR02 Samenleving:									
BVo21 Kunst en cultuur	8.899	-1.327	7.572	510	-	510	9.409	-1.327	8.082
BVo22 Sport en recreatie	10.465	-2.115	8.350	-241	-179	-421	10.224	-2.294	7.929
BVo23 Wijkmanagement	1.750	-	1.750	-121	-	-121	1.629	-	1.629
BVo24 Jeugd	45.214	-21	45.193	3.430	-21	3.410	48.644	-41	48.603
BVo25 Onderwijs	14.145	-3.439	10.706	537	-374	163	14.681	-3.813	10.869
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	54.783	-7.450	47.333	14.498	-16.751	-2.253	69.282	-24.201	45.081
BVo27 Werk en inkomen	50.161	-27.962	22.199	3.268	-5.541	-2.273	53.429	-33.503	19.926
PGR03 Wonen	1.002	-130	872	79	-90	-11	1.081	-220	861
PGR04 Milieu:									
BVo41 Milieu	13.931	-16.227	-2.296	515	-335	179	14.446	-16.563	-2.117
BVo42 Duurzaamheid	6.512	-1.552	4.960	-1.673	-1.034	-2.707	4.839	-2.586	2.253
PGR05 Bereikbaarheid	7.164	-4.630	2.535	-85	-662	-747	7.080	-5.292	1.788
PGR06 Beheer openbare ruimte	40.647	-12.356	28.291	336	-935	-599	40.983	-13.291	27.692
PGR07 Ruimtelijke ordening	28.240	-22.606	5.634	14.250	-14.178	72	42.490	-36.784	5.706
PGR08 Veiligheid	11.989	-1	11.988	22	-	22	12.011	-1	12.010
PRG09 Economie	3.969	-881	3.087	154	-22	132	4.122	-903	3.219
PGR10 Bestuur & concern	5.410	-43	5.366	154	-	154	5.564	-43	5.520
Totaal programma's	314.098	-106.122	207.976	35.536	-40.122	-4.586	349.634	-146.244	203.390

Programma 1 Publieksdiensten

BVo11 Publieksdienstverlening	Lasten	Baten
Budgetoverheveling omgevingsvisie		
In 2022 reserveerde de gemeenteraad voor de jaren 2022 tot en met 2024 budget voor een periode van 3 jaar voor het opstellen van een omgevingsvisie. Het resterende budget voor 2022 is bij de Najaarsrapportage 2022 doorgeschoven naar 2023. Voor het opstellen van de Omgevingsvisie vindt ondersteuning plaats door Bureau UUM. Helder is, dat de werkzaamheden niet afgerond zijn in 2024. In ieder geval is heel 2025 daar nog voor nodig en mogelijk een deel van 2026. Om het aanbestede voorbereidingsproces mogelijk te maken wordt voorgesteld het resterende budget van 2024 over te hevelen naar 2025. In het najaar van 2025 kan worden gezien, welk budget nog nodig en beschikbaar is voor 2026.	-207	-
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	111	1
Totaal	-96	1

Programma 2 Samenleving

BVo21 Kunst en cultuur	Lasten	Baten
Bibliotheek		
In de afgelopen periode is de raad geïnformeerd over de financiële problematiek en in het bijzonder het urgente liquiditeitstekort van de Bibliotheek Waterland. Een groot deel van de problematiek moet worden opgelost door de bibliotheek zelf. Vanwege de stijgende kosten van de bibliotheek voor personeel, ICT en huisvesting is ook nodig dat de subsidiërende gemeenten een extra bijdrage doen om de hogere kosten hiervan in de afgelopen periode te vergoeden. Er is door de gemeenten Purmerend, Edam-Volendam en Landsmeer een aantal voorwaarden verbonden aan de bijdrage waaraan nog niet is voldaan. In afwachting van de uitkomsten van de gesprekken wordt er nu een incidentele subsidie van € 500.000 gereserveerd. Het herstelplan maakt onderdeel uit van de Voorjaarsnota 2025.	500	-
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	10	-
Totaal	510	-

BVo22 Sport en recreatie	Lasten	Baten
Kapitaalslasten sportaccommodaties		
Door de actualisatie van de kredieten op de sportaccommodaties zijn de kapitaalslasten naar beneden bijgesteld.	-169	-
Specifieke Uitkering Stimulering Sport		
Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties te stimuleren ontvangt de gemeente compensatie van BTW door middel van de specifieke uitkering stimulering sport. Deze is voorlopige bijgesteld met € 145.000. De bijbehorende lasten zijn reeds verwerkt in de subsidie aan Spurd, die deze taken voor de gemeente uitvoert.	-	-146
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-72	-33
Totaal	-241	-179

Investerings

Sportcomplex De Dop kunstgras jeugdveld Flying Petrels

Project De Dop Jeugdveld is € 4.515 duurder uitgevallen omdat een deel van het veld is voorzien van kunstgras, wat gemaakt kon worden van het oude kunstgrasveld van sportcomplex Flevostraat.

Sportcomplex Flevostraat 50 top- en onderlaag korfbalveld BEP

De investeringen voor de top- en onderlaag van het kunstgras korfbalveld is goedkoper uitgevallen doordat een gedeelte van de oude onderlaag hergebruikt kon worden. Hierdoor valt het krediet € 73.056 lager uit.

Tijdelijke sporthal de Koog (van IJsendijkstraat 140)

De investering dient vanwege de toekomstige activiteiten opgehoogd te worden met de BTW € 399.000.

BVo23 Wijkmanagement	Lasten	Baten
Wijkontwikkelingsbudget Wheermolen		
Het wijkontwikkelingsbudget voor de Wheermolen wordt in 2024 niet volledig benut .Van het doorgeschoven deel van 2023 (€ 96.000) en het structurele budget van 2024 (€ 170.000) wordt € 160.000 niet benut. Het is een incidenteel voordeel. De verwachting is dat het structurele budget in de komende jaren wel benut gaat worden voor diverse projecten in de wijk.	-160	-
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	39	
Totaal	-121	-

BVo24 Jeugd	Lasten	Baten
Uitvoering jeugdwet		
De dalende trend van het gemiddeld aantal jeugdigen in zorg van de afgelopen jaren lijkt in 2024 te stagneren. Daarnaast neemt de trajectduur nog steeds toe wat langere trajecten tot gevolg heeft. Ook zijn de problemen complexer waardoor er intensievere en duurdere zorg nodig is en is er sprake van langere wachtlijsten. Dit beeld is en blijft zorgelijk. Per saldo leidt de stijging van de kosten tot een ruim hoger benodigd budget in 2024 en verder, maar wordt nog berekend bij de Voorjaarsnota 2025. Hierbij valt het volgende op te merken:	2.613	-
• Bij duurzame zorg en niet duurzame zorg zien we een stijging van de gemiddelde kosten in de prognose ten opzichte van 2023 van 10%. De procentuele stijging van duurzame zorg is groter dan voor niet duurzame zorg. Duurzame zorg is veel duurder. • Bij verblijf zien we een stijging van de totale gemiddelde kosten in de prognose ten opzichte van 2023 van 28%. Het aantal kinderen binnen het segment verblijf is redelijk stabiel. De inzet van zeer dure zorg leidt tot deze toename. • Landelijke inkoop laat in de prognose een grote daling zien ten opzicht van 2023 van 78%. Het gaat hier in verhouding om een zeer klein aantal jeugdigen die zeer dure zorg afnemen. Een verschil van 2 of 3 kinderen in deze vorm van zorg zorgt voor dergelijke fluctuaties in de kosten. • Bij dyslexie zien we een stijging van de gemiddelde kosten in de prognose ten opzichte van 2023 van 33%. Op dit moment vindt er een evaluatie plaats over de manier waarop wij in onze gemeente dyslexie aanbieden. De stijging van de kosten wordt hierin meegenomen. Per saldo is het nodig om € 2,61 miljoen in 2024 bij te ramen voor de uitvoering van de jeugdwet.		
Taakstelling		
De bij de programmabegroting 2024 opgelegde taakstelling van € 1,5 miljoen wordt niet gehaald in 2024. Er is in 2024 is er op verschillende manieren gewerkt aan de uitvoering van de taakstellingsopgaven. Door personeelstekort bij het loket Jeugd konden acties, die gericht waren op het verlagen van indicaties, trajectduur of doorstroom naar andere wetgeving, onvoldoende opgepakt worden.	1.500	-
Preventief en lokale inzet		
Op het beleidsveld jeugd is ook een aantal onderdelen waar geld overblijft, te weten de pilot 'Verstevigen basis jeugd' (€ 300.000), een aantal onderdelen binnen het preventief jeugdbeleid (€ 261.000) en het bufferbudget (€ 151.000). Dit is een incidenteel voordeel omdat de verwachting is dat deze budgetten in de komende jaren wel grotendeels benut gaan worden.	-712	-
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	29	-21
Totaal	3.430	-21

BVo25 Onderwijs	Lasten	Baten
OBS Wheermolen		
De eindafrekening van de bouw voor de school OBS de Wheermolen viel lager uit dan geschat, hierdoor is er een incidenteel voordeel van € 100.000.	-100	-
Huur gymnastieklokalen		
H2o Esports Campus zou een gymnastieklokaal gaan huren van de Purmerendse ScholenGroep (PSG), waar wij tussenhuurder van zouden zijn. Echter dit gaat niet door dus de te betalen huur en te ontvangen huur dient teruggedraaid te worden. Hierdoor vallen de extra inkomsten en uitgaven weg.	-102	102
Sloopkosten Bergmolen 2		
De sloop van de school van de PSG op de locatie Bergmolen 2 is veel duurder uitgevallen. De aanbesteding was al € 110.000 duurder dan verwacht, maar door het oponthoud door ecologische onderzoek zijn de kosten nog € 229.000 duurder uitgevallen.	339	-
Dak school Loirestraat 7		
Het dak van de Brede school op de Loirestraat is zo slecht afgelopen jaar zijn er vele lekkages geweest. Nu is besloten om het dak te gaan vervangen om de veiligheid te kunnen garanderen. Als gemeente dragen wij bij aan de VVE voor het onderhoud. Echter er is onvoldoende in kas bij de VVE voor het uitvoeren van de werkzaamheden, hierdoor dient er incidenteel extra bijgedragen te worden.	250	-
Rentelasten J. Naberstraat 218		
De bouw voor de nieuwe school voor de PSG is pas gestart in 2024. Naar verwachting worden de grootste stappen gezet in 2025 en 2026. Door de actualisatie van dit krediet uit 2023 zijn de kapitaalslasten naar beneden bijgesteld.	-159	-
Nationaal Plan Onderwijs (NPO)		
Er is een actualisering gemaakt van de uitgaven voor het NUP voor het schooljaar 2024-2025. Deze actualisatie leidt tot een lastenverhoging van € 713.056 in 2024. De lasten worden gedekt uit een specifieke uitkering en dus stijgen de baten met het met hetzelfde bedrag. De middelen vanuit het Rijk kunnen ingezet worden tot 31 juli 2025 voor de betreffende interventies.	713	-713
Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB)		
Er is een actualisering gemaakt van de uitgaven voor het OAB in het schooljaar 2024-2025. Deze actualisatie leidt tot een lastenverlaging van € 236.735 in 2024. De lasten worden gedekt uit een specifieke uitkering en dus dalen de baten met hetzelfde bedrag. De middelen vanuit het Rijk kunnen structureel worden doorgeschoven naar het volgende schooljaar.	-237	237
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-167	-
Totaal	537	-374

Investeringsen

Uitbreiding kindcentrum Willem Eggert

De aanbesteding van de uitbreiding van het schoolgebouw voor de Willem Eggert is duurder uitgevallen. Hierdoor dient de investering voor 2024 opgehoogd te worden met € 315.040.

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
Tijdelijke woningen		
In de raadsbrief van 10 september jl. (16o1229) bent u geïnformeerd over de stand van zaken van de tijdelijke woningen. Het exploitatieresultaat van huur, energie en beheerlasten 2024 is nadelig met name door de afwikkeling van oude jaren vanwege de beheerderswissel. Maar door een voordelig resultaat op de kapitaallasten van afgerond € 247.000 is er per saldo een voordelig resultaat. Dit voordeel op de kapitaallasten komt omdat het krediet van de woningen aan de Waterlandlaan oorspronkelijk was voor 54 woningen waardoor hier vorig jaar geld op is overgebleven en omdat het terrein van de betreffende locatie pas dit jaar is afgerond zodat er pas volgend jaar kapitaallasten zijn.	-247	244
Specifieke uitkering Oekraïne (transitiekosten locaties)		
De lasten voor de transitie van de van IJsendijkstraat fase 2 en de meeuwvleugel Jaap van Praag zijn € 2.355.000. Deze kosten worden gedekt door de Specifieke uitkering ten behoeve van de transitie van deze locaties.	2.355	-2.355
Specifieke uitkering Oekraïne		
Voor de opvang van de ontheemden uit de Oekraïne ontvangen we een specifieke uitkering op basis van het aantal beschikbare bedden en een door het Rijk bepaalde normbedrag per bed. De voorlopige baten en kosten zijn geraamd op ruim € 14 miljoen. Het verschil tussen het bedrag bij de baten en lasten is het bedrag aan overhead dat wordt gedeclareerd op deze SiSa regeling, maar verplicht moet worden verantwoord op het overzicht Overhead.	14.218	-14.640
Beschermd wonen		
Door de definitieve afrekening van de subsidie over 2023 aan Stichting Leviaan kan er € 1.300.000 vrijvallen van het budget op beschermd wonen. Dit als gevolg door een hogere instroom Wlz ggz en een afname van WMO beschermd wonen.	-1.300	-
Beschermd wonen naar reserve woonvisie		
Binnen het budget van beschermd wonen is onder andere de woonplek niet ingevuld. Dit resulteert in € 500.000 lagere lasten. Voorgesteld wordt om dit toe te voegen aan de reserve woonvisie. Aangezien de reserve thans vrijwel alleen gebruikt wordt ter egalisatie van de resultaten van de tijdelijke woningen en er gewerkt wordt aan een nota met de naam Woon(zorg)visie is het voorstel de reserve voor de duidelijkheid te hernoemen in reserve Wonen.	-500	-
Hulpmiddelenkrediet		
Door de actualisatie van het hulpmiddelenkrediet zijn de kapitaalslasten met € 100.000 naar beneden bijgesteld.	-100	-
Loonkosten		
De actualisatie en de verdeling van de loonkosten op de programma's zijn integraal bijgesteld zodat deze per beleidsveld een betere weergave zijn van de werkelijke personele inzet.	115	-
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-43	-
Totaal	14.498	-16.751

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
Werkom		
Op de participatie bijdrage (Werkom) zien we een voordeel op de lasten van per saldo € 629.000. Dit is conform de zienswijze op de gewijzigde begroting 2024, primaire begroting 2025 en meerjarenraming 2025-2027 Werkom.	-629	-
Inburgering		
Voor de uitvoering van de inburgeringswet hebben we door middel van een specifieke uitkering gelden ontvangen voor het beschikbaar stellen van voorzieningen aan de inburgeringsplichtigen die bijdragen aan het voldoen aan de inburgeringsplicht. Deze middelen zijn voor meerdere jaren. Voor 2024 hebben we zowel de baten als de lasten op € 822.000 ingeschat.	822	-822
Energiearmoede		
Voor de aanpak van energiearmoede ontvangt de gemeente een specifieke uitkering. De lasten voor dit jaar worden hier geraamd evenals de baten in de vorm van een bijdrage vanuit het Rijk. Het verschil tussen het bedrag bij de baten en lasten is het bedrag aan overhead dat wordt gedeclareerd op deze SiSa regeling, maar verplicht moet worden verantwoord op het overzicht Overhead. Daardoor ontstaat er een verschil tussen de lasten en de baten op dit programma.	301	-322
Energietoeslag		
Voor het uitbetalen van de energietoeslag hebben we totaal € 6.279.114 aan baten ontvangen. In 2024 heeft de definitieve afwikkeling van de energietoeslag plaatsgevonden, waardoor er € 759.000 overblijft. Deze middelen worden toegevoegd aan het begrotingssaldo.	-759	-
Buig budgetten / uitkeringen		
De Participatiewet uitkeringen worden € 752.000 hoger geprognoseerd dan begroot. Dit in verband met de verhogingen van de uitkeringen als gevolg van de stijging van het minimumloon en door de toename van het aantal uitkeringen als gevolg van meer statushouders. Hier tegenover staat een hogere rijksbijdrage (BUIG budgetten) van ruim € 1,7 miljoen. Deze baten zijn gebaseerd op de definitieve Rijksbijdrage van oktober 2024.	752	-1.742
Toeslagenaffaire	2.557	-2.740
Voor de begeleiding van gedupeerden van de Toeslagenaffaire ontving de gemeente drie specifieke uitkeringen (SPUKS). Er is een SPUK voor de inzet van dienstverlening en er zijn 2 SPUKS ontvangen voor kwijtschelden van gemeentelijke schulden. De SPUKS compenseren gemeenten voor gemaakte kosten. Daarnaast kunnen we lopende ondersteuning binnen de leefgebieden financiën, wonen, zorg, gezin en werk meenemen in de verantwoording over de Toeslagenaffaire. In deze Najaarsnota worden de baten en de lasten geraamd. Dit betreffen de volgende onderdelen: - De prognose van de kosten in 2024 voor de Participatiewet, de WMO en de Jeugwet ten behoeve van gedupeerden van € 700.000. - Individuele tegemoetkomingen aan gedupeerden van € 1.500.000. - De prognose van de loonkosten van de medewerkers die direct en indirect betrokken zijn bij de hulpverlening aan gedupeerden van de Toeslagenaffaire in 2024 van € 540.000. Het verschil tussen het bedrag bij de baten en lasten is het bedrag aan overhead dat wordt gedeclareerd op deze SiSa regeling, maar verplicht moet worden verantwoord op het overzicht Overhead. Daardoor ontstaat er een verschil tussen de lasten en de baten op dit programma.		
Loonkosten	179	-
De actualisatie en de verdeling van de loonkosten op de programma's zijn integraal bijgesteld zodat deze per beleidsveld een betere weergave zijn van de werkelijke personele inzet.		
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	20	85
Totaal	3.268	-5.541

Programma 3 Wonen

Er zijn geen individuele afwijkingen in dit programma groter dan € 100.000.

Programma 4 Milieu

BVo41 Milieu	Lasten	Baten
Inkomsten afvalstromen		
De VSI vergoeding van Verpact (2024 € 153.000) is meerjarig opgenomen. Dit betreft een vergoeding (uit voorscheiding) voor met name PMD afval dat uit het huis-grijsvuil wordt gefilterd. De overige inkomsten uit afvalstromen zijn naar verwachting € 49.000 lager door een ongunstige ontwikkeling van de marktprijzen.	-	-104
Verwerkingskosten afvalstromen		
De hogere verwerkingskosten afvalstromen van € 200.000 (actualisatie van prijs x hoeveelheid) betreffen met name GFT-afval (€ 66.000), B&C hout (€ 55.000) en Grofvuil (€ 41.000). De afwijkingen op de overige afvalstromen betreffen in totaal € 38.000 nadelig.	200	-
Baten afvalstoffenheffing		
Er wordt naar verwachting € 160.000 minder aan afvalstoffenheffing gerealiseerd dan begroot door een afwijking op de aantallen woninggroei en leegstand.	-	160
Voorziening afvalstoffenheffing		
Op basis van de bijgestelde begroting afvalbeheer wordt per saldo € 145.000 meer onttrokken aan de voorziening afvalstoffenheffing. De bijstelling betreft inkomsten- en verwerkingskosten afvalstromen (€ 96.000 nadelig), doorbelaste loonkosten (€ 75.000 nadelig), kwijtscheldingen (€ 85.000 voordelig), afvalstoffenheffing (€ 160.000 nadelig), kapitaalslasten (€ 84.000 voordelig) en overige afwijkingen (€ 17.000 voordelig).	246	-391
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	69	-
Totaal	515	-335

BVo42 Duurzaamheid	Lasten	Baten
Gelden CDOKE		
De gemeente heeft een specifieke uitkering (SPUK) toegewezen gekregen. De middelen zijn bestemd voor Klimaat- en energiebeleid. De ontvangen middelen worden toegevoegd aan de reserve duurzaamheid en worden middels voorstellen toegewezen aan verschillende onderwerpen binnen Duurzaamheid. Daarnaast heeft de gemeente, aanvullend op de reguliere regeling, een planfinanciering verkregen. Deze hogere baten worden geraamd.	-1.552	-484
Proeftuin aardgasvrij		
Op dit moment wordt gewerkt naar de uitvoering van blok 3 van de proeftuin. Voorgesteld wordt het aanwezig budget voor de proeftuin vrij te laten vallen ten gunste van de reserve duurzaamheid en het budget hiermee in de begroting 2025 te verhogen.	-644	-
ISDE subsidie		
In het kader van de proeftuin aardgasvrij heeft de gemeente Purmerend voor de afgeronde blokken een ISDE subsidie aangevraagd. De ontvangst van deze middelen wordt geraamd en gereserveerd voor het nu lopende blok in de proeftuin aardgasvrij door een toevoeging aan de reserve duurzaamheid.		-550
Verduurzaming particuliere woningen		
Bij raadsbesluit 1597851 is besloten om voor 2024 een budget beschikbaar te stellen voor de subsidieverordening verduurzaming particuliere woningen.	430	-
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	93	-
Totaal	-1.673	-1.034

Reserves en voorzieningen

Reserve duurzaamheid

Voorgesteld wordt om per saldo € 2.780.214 minder te onttrekken aan de reserve duurzaamheid dan oorspronkelijk begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de toevoeging van de specifieke uitkering (SPUK) voor Klimaat- en energiebeleid en ontvangen ISDE subsidie. Daarnaast wordt de begrote onttrekking verlaagd door het overhevelen van het restant budget naar 2025 van de proeftuin aardgasvrij. Het saldo van de reserve bedraagt ultimo 2024 € 4.944.035.

Voorziening afvalstoffenheffing

Op basis van de bijgestelde begroting afvalbeheer en conform de geldende egalisatieregels voor de tarieven afvalstoffenheffing wordt € 145.000 meer onttrokken aan de voorziening afvalstoffenheffing. Per saldo is de begrote onttrekking € 374.000 in 2024. Het saldo van de voorziening bedraagt ultimo 2024 € 2.454.000.

Programma 5 Bereikbaarheid

BVo51 Bereikbaarheid	Lasten	Baten
Kapitaallasten parkeergarage Stadhuisplein		
De parkeergarage Stadhuisplein is binnen het door de raad vastgestelde uitgavenkrediet gerealiseerd in 2023. Het voordeel van € 2,85 miljoen ontstaat op de inkomsten op het krediet. In de business case Parkeergarage is ook rekening gehouden met bijdragen kostenverhaal voor de onrendabele top. In 2022 en 2023 is hiervoor zo'n € 3,6 miljoen	-153	-

BV051 Bereikbaarheid	Lasten	Baten
ten gunste van het casco krediet Parkeergarage gebracht. Geraamd was € 0,7 miljoen. Dit leidt tot lagere netto uitgaven en dus lagere kapitaallasten vanaf 2024. Het financiële effect muteert met de reserve parkeren.		
Actualisatie straatparkeren 2024		
De baten van straatparkeren zijn geactualiseerd o.b.v. de realisatie 2024. Duidelijk is dat de opbrengsten van straatparkeren hoger zijn dan begroot. Het financiële effect muteert met de reserve parkeren.	-	-275
Actualisatie parkeergarages 2024		
De baten van de parkeergarages zijn geactualiseerd o.b.v. de realisatie 2024. Duidelijk is dat de opbrengsten van de parkeergarages lager zijn dan begroot. Het financiële effect muteert met de reserve parkeren.	-	275
Budgetoverheveling Verkeersveiligheidsplan 2024-2025		
Vanwege diverse mutaties in bezetting cluster mobiliteit niet mogelijk dit eerder op te pakken dan na zomer 2024. Opdracht verkeersveiligheidsplan met uitvoeringsprogramma verstrekt. Plan wordt in de loop van 2025 opgeleverd. Plankosten bedragen naar verwachting circa € 30.000, waarvan de helft in 2025 valt. Voorstel om het restantbudget in te zetten binnen het beleidsveld bereikbaarheid voor de verkeersveiligheidsmaatregelen voortvloeiend uit het plan. Van beschikbare budget kan € 135.000 worden doorgeschoven naar 2025.	-135	-
Budgetoverheveling openbaar vervoer 2024-2025		
De betreffende onderzoeken zijn anderszins gedekt en inmiddels afgewikkeld. Voorstel is om deel budget te benutten voor aanpassing van bushaltes, die nog niet voldoen aan eisen toegankelijkheid. Het gaat in 1e instantie om 14 haltes, die moeten worden opgehoogd. Uitgaande van € 15.000 per halte is € 210.000 nodig, exclusief subsidie. De subsidiebijdrage van de VRA ligt op 95%, exclusief VAT. Voorstel om € 50.000 van het budget over te hevelen naar 2025 t.b.v. de uitvoering van deze maatregelen (aanpassing van bushaltes). Voorstel is om resterende deel van het budget, t.w. € 70.000, door te schuiven naar 2025 en toe te voegen aan uitvoering verkeersveiligheidsplan.	-120	-
Budgetoverheveling Mobiliteitsplan 2024-2025		
Voor 2024 is een onderzoeks- en adviesbudget beschikbaar voor mobiliteit van € 776.155, inclusief 50% bijdrage Vervoerregio Amsterdam. Diverse projecten zijn opgestart in 2024. De kosten hiervoor vallen deels in 2024 en voor diverse projecten ook nog deels in 2025; dit i.v.m. afrekensystematiek. De verwachte uitgaven in 2024 zijn € 300.155. Derhalve is voorstel om resterende budget zijnde circa € 476.000 door te schuiven naar 2025, inclusief 50% bijdrage Vervoerregio Amsterdam. Met name voor 2025 is verwachting dat kosten voor onderzoek en planvorming substantieel zijn, vanwege enerzijds doorlopende projecten (en kosten) die in 2024 zijn opgestart, en anderzijds vanwege majeure onderzoeksopgave die later plaatsvindt dan verwacht voor de oost-westverbinding (stadsboulevard). Hiervoor loopt een projectaanvraag bij het projectmanagementbureau. De vertraging heeft mede te maken met het nog niet gereed zijn van het multimodaal netwerkkader.	-476	238
A7: versterking brug Purmerend		
Van april tot half oktober herstelt Rijkswaterstaat de 'Korporaal van de mariniers Jeroen Houwelingbrug' (de brug in de A7, over de Neckerstraat). Ook intern worden we geconfronteerd door dit drukke verkeersnetwerk. Om daar zo goed mogelijk op in te spelen hebben we de impact geanalyseerd. Samen met alle teams is de interne organisatie zo goed mogelijk ingericht op de werkzaamheden. Ook zijn er diverse maatregelen genomen om de verkeersdoorstroming in Purmerend zo goed mogelijk te borgen. Naar verwachting zullen deze maatregelen van de gemeente oplopen tot ongeveer € 900.000, tijdens de herstelwerkzaamheden in 2024. Op dit moment worden	900	-900

BV051 Bereikbaarheid	Lasten	Baten
er afspraken met Rijkswaterstaat gemaakt over de financiële bijdrage aan de gemeente. Daarvan is over € 750.000 (en dat zal nog iets groeien) reeds overeenstemming. Over €150.000 volgt nog een nadere afspraak.		
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-101	-
Totaal	-85	-662

Reserves en voorzieningen

Reserve parkeren

Ter egalisatie van het straatparkeren en garageparkeren en de financiering van de bouw van parkeergarages in het Waterlandkwartier en de Binnenstad is de bestemmingsreserve parkeren ingesteld. Het resultaat tussen de baten en lasten kan worden gedoteerd aan de reserve en blijft beschikbaar voor de financiering van nieuwe parkeergarages. In deze Najaarsnota wordt € 417.247 onttrokken aan de reserve voor de actualisatie straatparkeren en garageparkeren en wordt € 570.006 gedoteerd aan de reserve. De dotatie bestaat uit de egalisatie van het resultaat. Het verwachte saldo van de reserve bedraagt ultimo 2024 € 3.989.027.

Investeringsen

Verhoging krediet terrein garage stadhuisplein

Voor de klimaatadaptieve maatregelen op de parkeergarage van het stadhuisplein waaronder de waterberging en de wadi zijn subsidies van Rijk en provincie ontvangen. Het bruto krediet moet hiervoor worden opgehoogd met het bedrag van de subsidie, te weten € 291.750. De verhoging van het krediet is daarmee 100% gedekt door externe inkomsten en heeft geen begrotingseffect.

Programma 6 Beheer openbare ruimte

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
Ecologisch onderzoek flora en fauna		
Het 3-jaarlijks onderzoek flora en fauna, waarvan de resultaten dienen als onderbouwing van elk bouwplan in de gemeente, was begroot in 2025 voor € 380.000. Echter zijn hier in 2024 reeds kosten voor gemaakt (€ 102.000) en is het betreffende budget overgeheveld van 2025 naar 2024 via de reserve gronden.	102	-
Exploitatie gronddepot		
Hogere lasten en baten gronddepot door met name de rioolvervangingswerkzaamheden in Overwhere en Wheermolen en daarop volgende grote projecten (structureel effect).	185	-361
Kwaliteitstoets over te dragen areaal HHNK		
Naar verwachting wordt de kwaliteitstoets voor wegen en bomen in 2024 afgerond. Het deel van de civiele kunstwerken wordt in 2025 uitgevoerd. Het budget voor dit onderzoek (€ 438.000), waarvan 50% wordt doorberekend aan HHNK (€ 219.000), is overgeheveld van 2024 naar 2025 via de reserve instandhouding openbare ruimte.	-438	219
Kapitaalslasten		
De lagere kapitaalslasten van € 1.033.000 op beheer openbare ruimte betreffen met name verschuiving van investeringen in tijd. De lagere kapitaalslasten bedragen € 455.000 voor wegen, € 208.000 voor riolering, € 206.000 voor civiele kunstwerken en € 164.000 voor overig beheer en onderhoud.	-1.033	-
Doorbelaste loonkosten		
De hogere doorbelaste loonkosten betreffen de CAO ontwikkeling (€ 477.000) en formatieherstel (€ 270.000). Het formatieherstel volgt uit de doorontwikkeling van het ruimtelijk domein en de groei van de stad en is budgetneutraal verwerkt (dekking uitvoeringsbudget IBOR).	747	-
Uitvoeringsbudget openbare ruimte		
Naar verwachting zal er op het onderhoud groen een tekort ontstaan van € 500.000 als gevolg van hogere kosten uit de aanbesteding 2023 (indexering) en areaaluitbreiding. Een mogelijk structureel effect zal bij de Voorjaarsnota 2025 worden meegenomen. Het uitvoeringsbudget ter dekking van het formatieherstel is structureel verlaagd met € 224.000 (daarnaast is € 46.000 inbegrepen in de verhoging van de baten van het gronddepot). Het uitvoeringsbudget duikers is voor € 100.000 verlaagd als correctie op de reserve instandhouding openbare ruimte (abusievelijk twee maal onttrokken). De overige mutaties bedragen per saldo € 156.000 voordelig.	20	-
Voorziening rioolheffing		
Op basis van de bijgestelde begroting rioolbeheer wordt per saldo € 152.000 minder onttrokken aan de voorziening rioolheffing. De bijstelling betreft doorbelaste loonkosten (€ 96.000 nadelig), kapitaalslasten (€ 208.000 voordelig) en overige afwijkingen (€ 40.000 voordelig).	925	-773
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-172	-20
Totaal	336	-935

Reserves en voorzieningen

Voorziening gemeentelijke watertaken

Op basis van de bijgestelde begroting rioolbeheer en conform de geldende egalisatieregels voor

de tarieven rioolheffing wordt € 152.000 minder onttrokken aan de voorziening gemeentelijke watertaken. Per saldo is de begrote onttrekking € 773.000 in 2024. Het saldo van de voorziening bedraagt ultimo 2024 € 1.646.000.

Reserve instandhouding openbare ruimte

Ter egalisatie en financiering van de benodigde middelen voor de instandhouding van de openbare ruimte is de bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte ingesteld. De niet bestede instandhoudingsbudgetten kunnen dan worden gedoteerd aan de reserve en blijven beschikbaar voor het moment van uitvoering. In deze Najaarsnota wordt per saldo € 293.000 gedoteerd aan de reserve en bestaat uit het saldo van kosten en opbrengsten van de kwaliteitstoets over te dragen areaal HHNK, deel civiele kunstwerken (€ 219.000), correctie dubbele onttrekking uitvoeringsbudget duikers (€ 100.000) en een onttrekking van € 26.000 ten behoeve van uitvoering of afronding van projecten in 2024. Het saldo van de reserve bedraagt ultimo 2024 € 7.823.000.

Investerings

Tractiemiddelen

Als gevolg van voortschrijdend inzicht binnen de bedrijfsvoering groen wordt voorgesteld om de volgende kredieten om te zetten: 2x kleine trekker Deutz Fahr K 100 a € 66.500 per voertuig naar 1 grote trekker a € 133.000, een snipper truck a € 75.000 naar een snipperkar a € 25.000 plus een versnipperaar a € 50.000 en een 9 persoons bus (sociaal rendement groen) a € 60.000 naar een kleine trekker a € 60.000.

Risico's en onzekerheden

Overdracht wegen HHNK

Het traject van wegenoverdracht van HHNK naar de gemeente Purmerend wordt zorgvuldig voorbereid. We zijn bezig met voorbereidingen t.b.v. een businesscase. We zijn o.a. nog afwachting van uitkomsten van kwaliteitsonderzoek van de wegen waarna de effecten meegenomen kunnen worden in de businesscase. De uitkomsten zullen te zijner tijd aan uw raad worden voorgelegd. De geplande overdracht van wegen per 1 januari 2025 is niet haalbaar.

De budgettaire effecten van de wegenoverdracht zullen grotendeels zichtbaar worden in het programma beheer openbare ruimte. Structurele effecten zijn nog niet bekend en niet meegenomen in het gepresenteerde meerjarenbeeld.

Programma 7 Ruimtelijke ordening

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
Omzettingsbeleid		
Middels een collegebesluit (1597576) is besloten om behandelingskosten op te nemen bij het omzettingsbeleid voor woningen. Deze behandelingskosten worden toegepast op alle 70 percelen en leveren te samen een incidenteel voordeel op van € 130.000.	-	-130
Grondverkoppen		
Er hebben 2 grote verkopen plaatsgevonden, een stuk grond en een stuk restgroen. Deze zorgen te samen voor een incidenteel voordeel van € 180.000.	-	-180
Purmerend 2040 / voortzetting programma		
In 2023 zijn vanuit programma 2040 een aantal visietrajecten uitgevoerd en afgerond. Een aantal visietrajecten vroegen echter om meer tijd en schoven bij de jaarrekening 2023 door naar afronding 2024. Daarnaast was de website nog niet klaar.	125	-
Startbouwimpuls		
In december 2023 heeft de gemeente Purmerend een beschikking en geldbedrag ontvangen voor de specifieke uitkering startbouwimpuls. Bij besluit 1597229 hebben de ontvangen middelen een bestemming gekregen. Dit besluit heeft hogere baten en lasten tot gevolg.	1.390	-1.390
Faciliterend grondbeleid		
De baten en lasten met betrekking tot het faciliterende grondbeleid behoren in evenwicht te zijn, omdat de kosten uit het verhaal gedekt worden. Bij deze Najaarsnota zijn de meerkosten en opbrengsten geactualiseerd. Dit resulteert in hogere baten en lasten.	3.837	-3.837
Overschrijding plankosten		
Bij een aantal projecten wordt een overschrijding op de plankosten verwacht, welke niet kunnen worden terugverdiend middels kostenverhaal. De reden hiervoor is een in het verleden gehanteerde plankostenscan die niet toereikend blijkt te zijn of initiatieven die niet tot een Anterieure overeenkomst leiden. Dekking voor deze overschrijding is de bestemmingsreserve gronden.	102	-
Grondexploitaties		
Voor de grondexploitatie zijn de lasten en baten in overeenstemming gebracht met de prognose vanuit de Meerjaren Programma Grondexploitatie (MPG) 2024-2028 (raadsbesluit 159079). Dit resulteert in hogere baten en lasten.	8.581	-8.588
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	215	-53
Totaal	14.250	-14.178

Reserves en voorzieningen

Bestemmingsreserve gronden

In de Najaarsnota wordt voorgesteld per saldo € 1.018.313 meer te doteren aan de bestemmingsreserve gronden dan oorspronkelijk begroot (een positieve situatie) binnen programma 7. Dit voordeel wordt met name veroorzaakt door tussentijdse winstnemingen op de grondexploitaties. Het verwachte saldo van deze reserve ultimo 2024 bedraagt € 202.814.

Investeringsen

Ophoging uitvoeringskrediet Schapenmarkt

Op 19 december 2023 heeft uw raad besloten om een krediet ter beschikking te stellen voor de sloop van bestaande panden aan de Schapenmarkt, het uitvoeren van vervolgonderzoeken, begeleiding en de tijdelijke inrichting van deze locatie als parkeerplaats (raadsbesluit 1592328). Inmiddels zijn de panden gesloopt en heeft er bodemonderzoek plaatsgevonden onder de panden. Hieruit blijkt dat de locatie met name onder het voormalige pand aan de Nieuwstraat verontreinigd is met onder andere zware metalen, waardoor bodemsanering van 30 cm nodig is voor de aanleg van een parkeerterrein. Gezien de toekomstplannen voor deze locatie met mogelijk een hotel en longstay-appartementen is het het voorstel om de grond direct te saneren tot een diepte van 0,7 meter onder maaiveld. De raming in het versterkte krediet is echter ontoereikend om deze sanering te bekostigen. Door de bodemsanering is daarnaast nodig archeologisch onderzoek te verrichten. Gezien het bovenstaande wordt uw raad gevraagd om het eerder versterkte uitvoeringskrediet van €425.000,- op te hogen naar €547.500 (een ophoging van €122.500). Met deze ophoging kunnen de bodemsaneringskosten en een archeologisch vooronderzoek worden gefinancierd. Het totale krediet zal te zijner tijd worden opgenomen in de nog te openen grondexploitatie voor de ontwikkeling van de Schapenmarkt.

Programma 8 Veiligheid

Er zijn geen individuele afwijkingen in dit programma groter dan € 100.000.

Programma 9 Economie

BV091 Economie	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	154	-22
Totaal	154	-22

Programma 10 Bestuur en conern

BV101 Bestuur & conern	Lasten	Baten
Bijdrage Waterlands Archief		
In de gewijzigde begroting 2024 voor het Waterlands Archief wordt een nadeel aangekondigd. Voor Purmerend bedraagt dit nadeel € 109.000, deze wordt bijgeraamd (raadsbesluit 1598804).	109	-
Vrijvallen dotatie voorziening pensioenen		
Jaarlijks staat een bedrag van € 200.000 geraamd als dotatie aan de voorziening pensioenen. De realisatie blijkt de afgelopen jaren steeds lager te zijn. Deze ramen we structureel af met € 100.000.	-100	-
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	145	-
Totaal	154	-

4 Financiële overzichten

4.1 Algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien en VPB

Overzichten Bedragen x € 1.000	Lasten na Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 3)	Baten na Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 3)	Totaal Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 3)	Lasten Najaarsnota	Baten Najaarsnota	Totaal Najaarsnota	Bijgestelde Lasten na Najaarsnota	Bijgestelde Baten na Najaarsnota (wijziging 1 t/m 5)	Totaal bijgesteld Najaarsnota (wijziging 1 t/m 5)
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	944	-230.052	-229.108	-1.408	-6.457	-7.865	-464	-236.509	-236.973
Overzicht Overhead	31.498	-302	31.800	1.987	54	2.041	33.486	-248	33.238
Overzichten VPB en onvoorzien	50		50				50		50
Totaal overzichten	32.493	-230.354	262.846	580	-6.403	-5.824	33.072	-236.757	-203.685

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Het saldo van de algemene dekkingsmiddelen stijgt met ruim € 7,9 miljoen tot bijna € 237 miljoen voordelig. Dit wordt veroorzaakt door € 1,4 miljoen lagere lasten en € 6,5 miljoen hogere baten. De belangrijkste wijzigingen zijn:

Bijstellingen x € 1.000	Lasten	Baten
Hogere baten gemeentefonds	-	-6.197
Lagere lasten en hogere baten eigen financieringsmiddelen	-2.150	-107
Lagere lasten nog te bestemmen middelen	-742	-
Hogere inkomsten deelnemingen	-	-153
Totaal lasten en baten	-1.408	-6.457

TOELICHTING EXPLOITATIE

Nog te bestemmen middelen

In het onderdeel nog te bestemmen middelen is een aantal collectieve stelposten voor de gemeentebegroting opgenomen. In deze Najaarsnota vindt er op onderstaande onderwerpen een gezamenlijke bijstelling plaats van ruim € 0,7 miljoen (lagere last).

Actualisatie investeringsagenda (jaarschijf 2024)

Op basis van de jaarrekening 2023 zijn de de kapitaallasten 2024 bepaald. In deze Najaarsnota zijn de kredieten 2024 geactualiseerd. In de Voorjaarsnota 2024 was rekening gehouden met een voordeel van € 1 miljoen. Daarnaast was er in de programmabegroting 2024 een stelpost opgenomen voor vertraagde investeringen van € 0,45 miljoen. Deze stelposten zijn teruggedraaid,

zodat er per saldo nog een voordeel resteert van € 0,13 miljoen. Dit voordeel is toegevoegd aan de begrotingssaldo.

Actualisatie vastgoed planmatig en dagelijks onderhoud

Voor de Voorjaarsnota 2024 is de Jaarrekening 2023 doorgelopen op budgetten waar ruimte was ten opzichte van voorgaande jaren. Dat heeft geleid tot een lijst met budgetten om te laten vrijvallen ten gunste van de begrotingssaldo. Hierbij was ook het onderhoud aan gemeentelijke gebouwen meegenomen. Bij actualisatie van de budgetten 2024 is gebleken dat het verstandig is die vrijval niet door te voeren omdat het dan mogelijk is de indexering van het onderhoudsprogramma binnen de bestaande budgettaire ruimte te doen. Dit resulteert in een nadeel van € 0,4 miljoen voor het begrotingssaldo.

Actualisatie lonen en salarissen

Vanaf 1 januari 2024 hebben werkgevers en vakbonden een akkoord gesloten voor een nieuwe CAO. Deze CAO geldt tot en met 31 maart 2025. In de Voorjaarsnota 2024 is hiervoor een reservering opgenomen om de personele budgetten bij te ramen. De structurele bijraming heeft plaatsgevonden in de begroting 2025 en in deze Najaarsnota.

De gemiddelde stijging van de loonsom komt uit op 6,03% voor 2024 (inclusief pensioen- en werkgeverspremies). In de loonkostenbegroting 2024 was rekening gehouden met een stelpost van ruim € 1,12 miljoen.

Gemeentefonds

De inkomsten uit het gemeentefonds stijgen ten opzichte van de Voorjaarsnota 2024 met bijna € 6,2 miljoen waarmee het totale fonds voor 2024 voor Purmerend uitkomt op € 212,3 miljoen. De stijging wordt veroorzaakt door ontwikkelingen in de mei- en septembercirculaire 2024.

Tabel samenvatting stijging omvang gemeentefonds uit de mei- en septembercirculaire 2024

Onderdelen (bedrag in €)	Bedrag	I/S	Begrotingssaldo
1a. ontwikkeling accressen- na nieuwe financieringssysteem bbb (meicirculaire)	-3,94 miljoen	S	Onttrekking
1b. Compensatie Rijk invoering nieuwe financieringssysteem bbb (meicirculaire)	3,57 miljoen	S	Toevoeging
2a. Vaststelling 2023 BCF-plafond (meicirculaire)	1,55 miljoen	I	Toevoeging
2b. Voorschot 2024 BCF-plafond (septembercirculaire)	1,99 miljoen	I	Toevoeging
3. Taakmutaties, integratie- en decentralisatieuitkeringen (mei- en septembercirculaire)	1,73 miljoen	I/S	Toevoeging
4. Vrijval reservering herijking onderzoek gemeentefonds	1,30 miljoen	S	Toevoeging
Totaal omvang/bijdrage aan gemeentefonds	6,2 miljoen		
Financieel effect 2024 (begrotingssaldo) verdeeld per circulaire:¹			
- Meicirculaire (brief 1599104)	2,8 miljoen		Toevoeging
- Septembercirculaire (brief 1602661)	3,4 miljoen		Toevoeging

¹ De ontvangen bijdrage van het Rijk van bijna € 6,2 miljoen is gelijk aan de toevoeging van de algemene reserve (begrotingssaldo). Dit komt doordat de taakmutaties en de integratie- en decentralisatie uitkeringen niet zijn toegevoegd aan de beleidsvelden, maar aan het begrotingssaldo

1a en 1b. Ontwikkeling accressen en compensatie Rijk

In 2023 zijn het kabinet en de gemeenten overeengekomen dat het gemeentefonds vanaf 2027 wordt geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) met de verwachting dat de accressystematiek hierdoor minder schommelt. Dit voorjaar is afgesproken dat deze systematiek al vanaf 2024 ingaat. Omdat dit nadeliger uitpakt voor gemeenten, worden gemeenten hiervoor gecompenseerd (regel 1b).

Uitgangspunt is dat het Gemeentefonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product (bbp) volgt. De indexatie wordt gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. Het volumedeel is gebaseerd op een 8-jaars (historisch) gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp en het LPO-deel groeit evenredig mee met de omvang van de inflatie en volgt de prijs bbp van het lopende jaar. Valt de inflatie hoger uit, dan stijgt het LPO-deel. Valt de inflatie lager uit, dan daalt dit deel van de uitkering evenredig mee. Het prijs- en volumeaccres voor 2024 wordt definitief bepaald in de meicirculaire van dat jaar.

Voor Purmerend zien we dat voor 2024 ondanks de incidentele compensatie vanuit het Rijk voor de vervroegde invoering bbp-systematiek het accres per saldo nadelig uitpakt (regel 1a/b). De oorzaak hiervoor is de lagere inflatieverwachting. Dit nadeel wordt afgewikkeld ten laste van het begrotingssaldo, daar de centrale stelpost voor loon- en prijsontwikkeling nihil is.

2a/b. Vaststelling 2023 en voorschot 2024 BCF-plafond

Gemeenten kunnen de btw die ze moeten betalen declareren bij het Rijk via het Btw-compensatiefonds. Dit fonds kent echter een plafond. Declareren de gezamenlijke gemeenten méér dan er in het Btwcompensatiefonds beschikbaar is, dan moet het gemeentefonds bijpassen. Blijft er geld over, dan vloeit dit terug naar het gemeentefonds. Bij de definitieve berekening voor 2023 blijkt deze laatstgenoemde situatie het geval. Dit overschot van landelijk € 214 miljoen uit 2023 is toegevoegd aan het gemeentefonds en betekent voor Purmerend een incidenteel voordeel van ruim € 1,5 miljoen in 2024. Daarnaast wordt in de septembercirculaire een voorschot verstrekt op de verwachte onderschrijding in 2024. Dit voorschot van landelijk € 447 miljoen is toegevoegd aan het gemeentefonds en betekent voor Purmerend een incidenteel voordeel van ruim € 1,99 miljoen in 2024.

3. Taakmutaties, integratie- en decentralisatie uitkeringen

Dit zijn posten uit het gemeentefonds die een beleidsdoel hebben en normaliter worden toegevoegd aan de beleidsvelden. Gezien de huidige gemeentelijke financiële situatie en in lijn met de Programmabegroting 2025 -2028 heeft het college voorgesteld deze vrij besteedbare middelen toe te voegen aan het begrotingssaldo en niet toe te voegen aan de beleidsvelden.

Tabel overzicht taakmutaties en integratie- en decentralisatieuitkeringen mei- en septembercirculaire 2024

Bedragen x € 1.000	Bedrag	I/S	Programma	Circulaire
A. Taakmutaties:				
1..Toevoeging Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)	-56,2	S	01. Publiekdiensten	sept.
2. Toevoeging: werkdrukverlaging jeugdbescherming	152,9	S	02. Samenleving	mei
3. Toevoeging: bijzondere bijstand en vroegsignalering	166,2	S	02. Samenleving	mei
4. Toevoeging: WMO hulpmiddelen	23,5	I	02. Samenleving	mei
5. Toevoeging alleenverdienersproblematiek 2023-2024	96,3	S	02. Samenleving.	sept.
B. Mutaties integratie (IU)- en decentralisatie (DU) uitkeringen:				
1. Toevoeging: participatie/SW-bedrijven (IU)	748,2	S	02. Samenleving	mei
2. Toevoeging: nationaal actieplan dakloosheid (DU)	214,2	S	02. Samenleving	mei
3. Toevoeging: Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	7,3	S	02. Samenleving	mei
4. Toevoeging: LHBTI emancipatiebeleid (DU)	20,0	I	02. Samenleving	mei
5a. Toevoeging: beschermd wonen (IU)	309,2	S	02. Samenleving	mei
5b. Toevoeging beschermend wonen (IU)	10,5	S	02. Samenleving	sept.
6. Wet betaalbare huur (DU)	37,1	I	03. Wonen	sept.
Totaal taakmutaties/integratie- en decentralisatie-uitkeringen mei- en septembercirculaire 2024	1.729,2			

Hieronder volgt een toelichting op de grootste mutaties. Dit zijn posten uit het gemeentefonds die een beleidsdoel hebben en worden toegevoegd aan het begrotingssaldo. Hieronder worden alleen de taakmutaties en integratie- en decentralisatie uitkeringen toegelicht die groter zijn dan € 100.000.

A2. Werkdrukverlaging jeugdbescherming

In oktober 2023 hebben het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) en de VNG een bestuurlijk akkoord gesloten over het verlagen van de werkdruk in de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering door de gecertificeerde instellingen. Hiervoor is € 60 miljoen benodigd. In het bestuurlijk akkoord is afgesproken dat het ministerie van Justitie en Veiligheid vanaf 2024 structureel jaarlijks landelijk € 30 miljoen bijdraagt aan deze werkdrukverlaging. Voor Purmerend komt dit neer op een toevoeging van € 152.943. Het bestuurlijk akkoord is van kracht, tot het moment dat een wettelijke regeling voor het toekomstscenario of een wettelijke regeling voor een landelijk tarief voor maatregelen van jeugdbescherming en jeugdreclassering in werking treedt, al dan niet als onderdeel van een wettelijke regeling ter implementatie van de Hervormingsagenda.

A3. Bijzondere bijstand en vroegsignalering

De Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden is in juli 2022 aan de Tweede Kamer gepresenteerd. Voor deze aanpak worden middelen beschikbaar gesteld om te investeren in betere dienstverlening op het gebied van armoede en schulden. In 2023 zijn deze middelen incidenteel aan gemeenten toegekend. De toekenning vanaf 2024 vindt structureel plaats om gemeenten verder in staat

te stellen strategisch en doelgericht te handelen en hun activiteiten uit te breiden zoals het verdubbelen van het gebruik van schuldhulpverlening en het bevorderen van activiteiten om armoede onder kinderen te bestrijden.

B1 en 5a/b. Participatie/SW-bedrijven en beschermd wonen

Aan de budgetten beschermd wonen en participatie is de prijs- en loonindex aangepast naar het prijspeil 2024 met respectievelijk 5,4% en 6,1%. Verder is er een tegemoetkoming verwerkt voor de infrastructuur van sociale ontwikkelbedrijven in 2024 en neemt het budget toe om werknemers te begeleiden die aangewezen zijn op beschut werk. In september is ook nog de volumegroei beschermd wonen toegekend.

B2. Nationaal actieplan Dakloosheid

Met dit actieplan zet het kabinet in op het voorkomen van dakloosheid, om- en afbouw van de maatschappelijke opvang en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze jongeren en volwassenen. In 2023 is er incidenteel geld beschikbaar gesteld, vanaf 2024 is dit bedrag structureel gemaakt (landelijk € 55 miljoen).

4. Herijking onderzoek gemeentefonds

Met ingang van 2023 is de herverdeling van het gemeentefonds van kracht. De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) en de VNG hebben aangegeven dat het nieuwe model weliswaar een verbetering is ten opzichte van het oude model, maar dat verder onderzoek nodig is. De agenda bevat onderzoeken naar de maatstaf centrumfunctie en naar de Overige Eigen Middelen. Daarnaast loopt er nog een onderzoek naar grootstedelijkheid. De verwachting is dat pas in het eerste kwartaal van 2025 het Rijk de uitkomsten van de vervolgonderzoeken naar de herverdeling van het gemeentefonds bekend maken. Hierdoor kan de reservering voor 2024 van € 1,3 miljoen komen te vervallen. Voor de jaren 2025-2028 blijft de stelpost van € 1,3 miljoen intact.

Risico's en onzekerheden

Volumeaccres (2025-2028)

Na het verschijnen van de septembercirculaire is gebleken dat de verwerking van de actuele cijfers over de groei van het bruto binnenlands product (bbp) per abuis gedeeltelijk zijn verwerkt in het accres voor gemeenten. Het volumeaccres vanaf 2025 is in deze circulaire gebaseerd op oude groeicijfers bbp en zal bij de decembercirculaire 2024 worden bijgesteld. Dit voordelige effect zal worden betrokken bij de Voorjaarsnota 2025.

Maatstaf huishoudens met een laag inkomen

In 2024 is de definitie van de maatstaf huishoudens met een laag inkomen aangepast. Door een groei van de aantallen op deze maatstaf waren er grote schommelingen tussen gemeenten. Hierop is de definitie aangepast om de stabiliteit te waarborgen. Uit de septembercirculaire blijkt dat de berekende waarden voor de maatstaf huishoudens met een laag inkomen voor 2023 en 2024 nog niet zijn aangepast naar de nieuwe definitie. Ook was het technisch niet mogelijk deze maatstaf in de betaalspecificatie op te nemen. De inschatting is dat dit wordt aangepast in de decembercirculaire 2024 door het toekennen van een suppletie uitkering lage inkomens.

Eigen financieringsmiddelen

De rente is het afgelopen halfjaar van 2024 licht gedaald (bijna 0,7%-punt). In de programmabegroting 2024 hielden we rekening met 3,9% voor het aantrekken van langlopende leningen in 2024. Naast dit voordelige prijseffect is er ook een volume effect dat afhankelijk is van de financieringsstromen. We zien de laatste jaren bij de investeringsactiviteiten dat de uitgaven per jaar stijgen maar de geraamde uitgaven (casflows) niet gehaald worden maar wel een claim leggen op het begrotingssaldo. Door het verschuiven van de investeringen en een lager investeringsvolume per jaar ontstaat er een financieringsvoordeel op de leningenportefeuille voor de jaren tot en met 2026. Voor de jaren daarna geldt dat met het huidige investeringsprogramma investeren flink duurder wordt. Om deze behoefte te financieren trekt Purmerend langlopende leningen aan. De financieringsbehoefte van de gemeente wordt gedurende het jaar afgedekt met kasgeldleningen. In de programmabegroting 2024 is rekening gehouden dat tot een maximum van € 115,6 miljoen vaste geldleningen aangetrokken mogen worden. Op dit moment is er nog geen reden om lang geld aan te trekken. De financieringsbehoefte ligt lager voornamelijk als gevolg van lagere investeringsuitgaven en hogere inkomsten (ondere andere gemeentefonds en specifieke uitkering bekostigingsregeling Oekraïne 2023 en 2024). Tot op heden hebben we de financieringsbehoefte van de gemeente kunnen afdekken met kasgeldleningen, waarbij rekening is gehouden met de kasgeldlimiet. De verwachting is dat er pas in oktober een langlopende lening wordt aangetrokken. Dit voordelige effect maakt ook onderdeel uit van het bovengenoemd financieringsvoordeel, zodat er per saldo nog een voordeel resteert van ruim € 1,9 miljoen. Dit voordeel is toegevoegd aan de begrotingssaldo.

Dividend deelnemingen

Voor een drietal deelnemingen (HVC, BNG en Alliander N.V.) is het uitgekeerde dividend over 2023 hoger vastgesteld dan oorspronkelijk begroot. De raming is voor dit effect bijgesteld met € 0,15 miljoen en wordt voornamelijk veroorzaakt door een speciaal dividend Alliander van € 0,14 miljoen (in de vorm van interim dividend) over het boekjaar 2024 vanwege de verkoop van energie-aanbieder Kenter (dochter van netwerkbedrijf Alliander). Kenter is overgenomen door pensioenfondsen ABP en het Canadese pensioenfonds OMERS.

Overzicht overhead

Het saldo van het overzicht Overhead stijgt met € 2 miljoen tot ruim € 33,2 miljoen nadelig. Dit wordt veroorzaakt door € 2 miljoen hogere lasten. De belangrijkste wijzigingen zijn:

	Lasten	Baten
Dak Stadhuis		
Het dak van het gemeente huis diende op een paar locaties verzwaaard te worden, dit om alle apparatuur die momenteel op het dak gehuisvest is goed te kunnen dragen.	150	-
Elektra en warmte Stadhuis		
De HVC heeft geconstateerd dat de elektra en warmte meters niet juist waren. Ze hebben dit met terug werkende kracht bekeken en zijn gekomen een naheffing voor de afgelopen jaren. Naast de naheffing dient met deze wetenschap het budget voor 2024 en verder ook verhoogt te worden.	313	-
Loonkosten		
De loonkosten zijn geïndexeerd en de verdeling van de loonkosten op de programma's zijn integraal bijgesteld zodat deze per beleidsveld een betere weergave zijn van de werkelijke personele inzet. Dit leidt tot hogere lasten.	682	-
Overhead SPUK's		
Er zijn hogere overheadlasten geraamd voor werkzaamheden die gedekt worden uit specifieke uitkeringen (SPUK). Hier tegenover staat een hogere baat op programma 2 omdat op dat programma de bijbehorende SPUK-baten worden verantwoord. Per saldo is dit budgettair neutraal.	707	-
Inzet projectleiders ict en IV		
Hogere lasten door de inzet van projectleiders voor de volgende 3 projecten: het onderzoeken en voorbereiden van de verdere implementatie van Microsoft 365, het ontwikkelen van beleid en randvoorwaarden voor het beheerd uitrollen van nieuwe devices en het inschatten van de impact van de Nis2 wetgevingen en de invloed op onze operationele technologie.	100	-
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	35	54
	1.987	54

Reserves en voorzieningen

Voorziening groot onderhoud gebouwen

In deze Najaarsnota wordt voorgesteld om € 95.000 meer toe te voegen aan de voorziening groot onderhoud dan oorspronkelijk begroot binnen de overhead. Dit nadeel wordt veroorzaakt dat er meer verwarmingen vervangen diende te worden dan dat begroot was.

Voorziening Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU)

Wanneer er medewerkers gebruik maken van de RVU doteren wij de verplichting van deze kosten aan de voorziening. Er zijn 2 medewerkers die gebruik zijn gaan maken van de RVU dus er wordt een dotatie van € 44.000 gedaan aan de nieuwe voorziening RVU.

Investeringen

ICT hardware en software

De kosten voor de aanschaf van de firewall en het netwerk zijn € 79.312 hoger uitgevallen dan

aanvankelijk geraamd bij de aanbesteding. Dit is te wijten aan de keuze voor hogere kwaliteit, waaronder de aanschaf van extra switches en kasten, die essentieel zijn voor het waarborgen van een veilige en betrouwbare omgeving.

Overzicht VPB en onvoorzien

Er is in deze Najaarsnota nog geen rekening gehouden met de vennootschapsbelasting over het jaar 2023 en 2024. De vennootschapsbelasting over 2024 wordt in de jaarrekening 2024 opgenomen. De aangifte 2023 wordt momenteel berekend en de verwachting is dat deze in het vierde kwartaal wordt ingediend.

4.2 Resultaatbestemming en reservemutaties

Inleiding

In de regels, vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), is bepaald dat:

- per programma eerst alle lasten en baten en het saldo daarvan worden begroot (resultaatbepaling, het resultaat voor bestemming);
- vervolgens wordt bepaald wat het resultaat van het totaal van de programma's is;
- aansluitend hierop hoe de toevoegingen en onttrekkingen aan egalisatie-, bestemmings- en algemene reserve plaatsvinden;
- tot slot het (financieel) resultaat bepaald wordt dat moet worden verwerkt in relatie tot de algemene reserve (onttrekken, dan wel toevoegen afhankelijk van het resultaat).

Hiermee wordt formeel de rol van de raad ingevuld bij het bestemmen van het resultaat. In de praktijk worden bij de toevoegingen en onttrekkingen aan specifieke reserves de eerdere afspraken met de raad over de bestemming gevolgd.

Opbouw financieel resultaat

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling zien van het financiële resultaat 2024. Uiteindelijk moet dit resultaat worden toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve. In deze nota wordt voorgesteld om de algemene reserve te verhogen met het financieel resultaat van de Najaarsnota, te weten: € 6.845.302. Daarnaast heeft de raad al besloten een aantal bijstellingen direct uit de algemene reserve te bestemmen (per saldo in 2024 een onttrekking van € 6.356.014). Hiermee wordt een voordelig financieel resultaat verwacht van € 6.904.098.

Tabel opbouw financieel resultaat 2024

(-/- = nadeel en +/- = voordeel), bedragen x € 1.000	Primitieve begroting 2024	Mutaties Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 3)	Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 3)	Mutaties Najaarsnota	Bijgestelde begroting 2024 (wijziging 1 t/m 5)
Resultaat programma's (saldo baten/lasten)	187.488	20.488	207.976	-4.586	203.390
Algemene dekkingsmiddelen (saldo baten/lasten)	-222.411	-6.696	-229.108	-7.865	-236.973
Overzichten overhead, VPB en onvoorzien	29.902	1.344	31.247	2.041	33.288
Resultaat voor bestemming 2024	-5.022	15.136	10.115	-10.410	-295
Totaal mutaties 2024 bestemmingsreserves	38	-5.038	-5.000	4.747	-253
Totaal mutaties 2024 algemene reserve	3.373	-8.546	-5.173	-1.183	-6.356
Resultaat na bestemming: Prognose rekeningsaldo 2024	-1.610	1.552	-59	-6.845	-6.904

Toelichting op bovenstaande tabel voor wat betreft bestemmingsreserves

In deze Najaarsnota wordt voorgesteld om afgerond € 4,7 miljoen per saldo toe te voegen aan de bestemmingsreserves.

- *Bestemmingsreserve Wonen.* De actualisatie van de exploitatie tijdelijke woningen leidt per saldo tot toevoeging van afgerond € 503.000. In de praktijk blijkt dat er actief (sociaal) beheer van de woningen nodig is en dat de reserve hierdoor sneller wordt uitgenut dan gedacht. Om die reden wordt voorgesteld om € 500.000 van het verwachte positieve saldo op beschermd wonen in 2024 te storten in de reserve woonvisie om te voorkomen dat de reserve negatief wordt. Aangezien de reserve thans vrijwel alleen gebruikt wordt ter egalisatie van de resultaten van de tijdelijke woningen en er gewerkt wordt aan een nota met de naam Woon(zorg)visie is het voorstel de reserve voor de duidelijkheid te hernoemen in reserve Wonen.
- *Bestemmingsreserve duurzaamheid.* Er is conform raadsbesluit 1597851 € 450.000 onttrokken aan de reserve ten gunste van het subsidieplafond. Daarnaast zijn de geïndexeerde middelen van de CDOKE gelden (€ 2.035.729) voor de uitvoeringskosten van klimaat- en energiebeleid toegevoegd aan deze reserve in afwachting van de bestedingen. Verder zijn er voor de uitvoering van de proeftuin blok 3 minder gelden uitgegeven. Deze middelen (€ 645.000) worden overgeheveld naar 2025 ter afronding van blok 3. Ook is de ontvangst van de Investeringssubsidie duurzame energie (ISDE, € 550.000) ten behoeve van de proeftuin aardgasvrij toegevoegd aan de reserve. Per saldo wordt een bedrag van € 2.780.214 in deze Najaarsnota aan de reserve gedoteerd.
- *Bestemmingsreserve parkeren.* Ter egalisatie van het straatparkeren en garageparkeren en de financiering van de bouw van parkeergarages in het Waterlandkwartier en de Binnenstad is de bestemmingsreserve parkeren ingesteld. Het resultaat tussen de baten en lasten kan worden gedoteerd aan de reserve en blijft beschikbaar voor de financiering van nieuwe parkeergarages. In deze Najaarsnota wordt € 152.759 toegevoegd aan de reserve voor de actualisatie straatparkeren en garageparkeren. De dotatie bestaat uit de egalisatie van het resultaat.
- *Bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte (IOR).* De kwaliteitstoets voor wegen en bomen wordt in 2024 afgerond. Het deel van de civiele kunstwerken wordt in 2025 uitgevoerd. Het budget voor dit onderzoek (€ 438.000), waarvan 50% wordt doorberekend aan HHNK (€ 218.750) wordt overgeheveld naar 2024 door een hogere toevoeging van € 218.750 aan de reserve IOR. Voor de uitbreiding van de formatie van de werfbeheerder (1 fte) was al dekking binnen het bestaande exploitatiebudget openbare ruimte en hoeft de onttrekking aan de reserve IOR niet plaats te vinden (€ 74.366). Per saldo wordt in de Najaarsnota een bedrag van € 293.116 aan de reserve toegevoegd.
- *Bestemmingsreserve gronden.* Om de reserve gronden de komende jaren op peil te houden gezien de grote projecten in het kader van Purmerend 2040 (De Koog, Waterland kwartier, Oostflank en bijbehorende mobiliteitsopgave) zijn extra middelen noodzakelijk. Om hierin te voorzien is eenmalig afgeweken van de 50% - 50% regeling bij winstneming, namelijk door eenmalig 100% van de winst toe te voegen aan de reserve gronden. Conform raadsbesluit 1598079 is 50% van de winstneming uit de jaarrekening 2023 van € 1.571.331 alsnog toegevoegd aan deze reserve gronden. Verder blijkt de functie van het pand aan de Jaagweg 16 te zijn gewijzigd. Het pand wordt nu gebruikt door AOP. Hierdoor komen de lasten van dit pand nu ten gunste van de reserve gronden (€ 47.517). Per saldo wordt in deze Najaarsnota een bedrag van € 1.616.848 toegevoegd. Verder is het ritme voor het gemeentelijk breed ecologisch onderzoek deels aangepast door al kosten te maken in 2024, die gepland stond voor 2025. Hierdoor vindt er een onttrekking plaats van € 102.130. Voor niet gedekte plankosten van diverse IO's en AO's is een bedrag van € 137.375

onttrokken. Bij de jaarrekening 2023 een aantal werkzaamheden doorgeschoven om in 2023 tot uitvoering te komen (o.a. visie de Koog, Purmerend 2040, Purmer Zuid Zuid, Pilot De Koog, ontwikkelingsplan Noord- en Westbeemster en de visie recreatie en toerisme). Hierdoor is een bedrag van afgerond € 361.030 onttrokken. Per saldo is in deze Najaarsnota een bedrag van € 600.535 onttrokken.

Verloop algemene reserve 2024

Door het financieel resultaat van de Voorjaarsnota 2024 (wijzigingen 1 t/m 3), aankopen Waterlandplein 38 en Rijperhof 7, 8, 9A-E (wijziging 4) en de Najaarsnota (wijziging 5), de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2023 verandert de mutatie van de algemene reserve. In de huidige raming daalt de algemene reserve in 2024 met € 9.847.662. Dit wordt veroorzaakt door diverse incidentele onttrekkingen van € 2.987.049, de onttrekking van het geprognosticeerd resultaat 2023 van € 13.764.711 en de toevoeging van het geprognosticeerd resultaat 2024 van € 6.904.098. Dit wordt bij deze Najaarsnota in de begroting 2024 verwerkt. Dit staat samengevat in de onderstaande tabel.

Tabel verwachte ontwikkeling algemene reserve 2024

(bedragen x € 1.000)	2024
Stand jaarrekening 2023 (inclusief resultaat)	-80.769
Resultaatbestemming 2023 (cf. besluit 1596758) via exploitatie	3.369
Incidentele onttrekkingen/toevoegingen algemene reserve	<u>2.987</u>
Totaal aan incidentele onttrekkingen en toevoegingen	6.356
Resultaatbestemming 2023 (cf. besluit 1596758) via bestemmingsreserves	10.396
(Geprognosticeerd) resultaat Najaarsnota 2024	-6.904
Prognose stand jaarrekening 2024	-70.921

Doorgeschoven werkzaamheden via de algemene en bestemmingsreserves

In onderstaande toelichting worden alleen de overhevelingen groter dan € 100.000 toegelicht. De overige toelichtingen op de overhevelingen vindt u terug in hoofdstuk 3 de programma's.

Algemene reserve

Omgevingsvisie

In 2022 reserveerde de gemeenteraad voor de jaren 2022 tot en met 2024 budget voor een periode van 3 jaar voor het opstellen van een omgevingsvisie. Het resterende budget voor 2022 is bij de Najaarsrapportage 2022 doorgeschoven naar 2023. Bureau UUM ondersteunt bij het opstellen van de Omgevingsvisie. Deze werkzaamheden zijn in 2024 nog niet afgerond. In ieder geval is heel 2025 daar nog voor nodig en mogelijk een deel van 2026. Om het aanbestede voorbereidingsproces mogelijk te maken wordt voorgesteld het resterende budget van € 208.000 over te hevelen naar 2025. Bij de Najaarsnota 2025 kan worden gezien, welk budget nog nodig en/of beschikbaar is voor

2026. Het actualiseren van de nota grondbeleid, dat eveneens uit dit budget is bekostigd, wordt naar verwachting in het vierde kwartaal van 2024 afgerond.

Verkeersveiligheid

De bij de programmabegroting 2023 beschikbaar gestelde budgetten zijn deels nog niet tot uitvoering gekomen. Dit betreft

- Pilot Fonds urgente maatregelen € 50.000;
- Verbeteren van de verkeersveiligheid/ openbaar vervoer € 120.000;
- Fietsnetwerk € 62.500;
- Verkeersveiligheidsplan € 135.000.

Voorgesteld wordt om een bedrag van € 367.500 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve in 2024 en de werkzaamheden uit te laten voeren in 2025.

Onderzoekskosten mobiliteitsplan

In december 2022 stelde de gemeenteraad het Mobiliteitsplan Purmerend vast (besluit 1573753). Dit plan schetst de kaders voor de mobiliteit van Purmerend voor de komende jaren. Het brengt in beeld welke gevolgen en kansen verdergaande verstedelijking heeft op het verkeer en vervoer in de gemeente. Ook geeft het inzicht vanuit welke beleidsuitgangspunten er verkeersmaatregelen worden uitgewerkt. Het mobiliteitsplan geeft een globaal inzicht in de financiële omvang van de maatregelen die nodig zijn. De haalbaarheid van de investeringen zijn afhankelijk van bijdrage van derden (Vervoerregio, Rijksoverheid, provincie en ontwikkelende partijen). Daarom is gekozen voor een programmatische aanpak, waarover jaarlijks wordt gerapporteerd. In deze Najaarsnota wordt voorgesteld om de onderzoeksbudgetten die beschikbaar zijn gesteld voor 2024 van € 238.000 toe te voegen aan de algemene reserve en dit bedrag in 2025 weer te onttrekken aan de algemene reserve. Overigens wordt 50% van het onderzoeksbudget gefinancierd door de Vervoersregio Amsterdam.

Tabel budgetoverhevelingen algemene reserve

Programma (bedragen x € 1.000)	Omschrijving	Jaar	Lasten
01. Publiekdiensten	Omgevingsvisie	2025	208
02. Samenleving/Onderwijs	Sloopkosten Mercuriusweg 2	2025	75
05. Bereikbaarheid	Verkeersveiligheid: plan, fietswerk, openbaar vervoer en Pilot fonds urgente maatregelen	2025	368
05. Bereikbaarheid	Onderzoekskosten Mobiliteitsplan	2025	238
Totaal			889

Bestemmingsreserves

Instandhouding openbare ruimte

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) beheert ruim 1.400 kilometer wegen buiten de bebouwde kom. Het algemeen bestuur van HHNK heeft in 2015 uitgesproken dat het beheer van wegen geen kerntaak is van het waterschap. HHNK streeft sindsdien naar een overdracht van het wegbeheer aan de gemeenten en provincie Noord-Holland. Om hier inhoudelijk sturing aan te geven is de Gezamenlijke Uitgangspuntennotitie opgesteld. Hierin staan

de basisafspraken van waaruit de businesscase voor de overdracht opgesteld kan worden. Eén van de afspraken betreft de kwaliteit van het over te dragen areaal. De kosten voor dit onderzoek bedragen € 755.000 en wordt in lijn met de afspraak uit de intentieovereenkomst evenredig gedeeld door Purmerend en HHNK. In Voorjaarsnota 2024 zijn deze middelen opgenomen en is de verwachting dat de kwaliteitstoets voor wegen en bomen in 2024 wordt afgerond en het deel van de civiele kunstwerken in 2025. Voorgesteld wordt om het budget voor dit onderzoek (€ 438.000), waarvan 50% wordt doorberekend aan HHNK (€ 219.000), wordt overgeheveld van 2024 naar 2025 via de reserve instandhouding openbare ruimte.

Duurzaamheid

Gemeenten spelen een belangrijke rol in de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. Deze hebben enerzijds betrekking op de energie, maar ook aan de verbreding naar andere aspecten van duurzaamheid, zoals mobiliteit en klimaatbestendigheid. Er staan grote opgaven voor de toekomst. Het rijk stelt hiervoor verschillende middelen beschikbaar om gemeenten te ondersteunen en er worden budgetten vrij gemaakt in de uitvoeringsagenda duurzaamheid door Purmerend (denk aan de Regionale Energiestrategieën, de uitrol van warmtenetten en het aardgasvrij maken van woningen). Purmerend stuurt op klimaatdoelstellingen, maar we zien dat het moeilijk is om vooraf de uitgaven exact in te schatten. Om die reden zijn in 2023 verschillende middelen (duurzaamheidssubsidies, duurzaamheidsloket en ontvangen CDOKE gelden) toegevoegd aan de bestemmingsreserve duurzaamheid. Zoals eerder beschreven wordt de besteding van deze en nog toe te voegen gelden uitgewerkt in een duurzaamheidsbeleidsnota. De verwachting is dat deze eind 2024 ter besluitvorming wordt aangeboden. In de tussenliggende periode zijn verschillende voorstellen uitgewerkt (raadsbesluit 1602660 – subsidieverordening verduurzaming particuliere woningen, raadsbesluit 1601157 – subsidieverordening verduurzaming particuliere woningen 2025 en collegevoorstel 1602600). Voorgesteld wordt ruimt € 2 miljoen toe te voegen aan de bestemmingsreserve duurzaamheid in 2024. De bestedingen maken voor 2024 onderdeel uit van de jaarrekening 2024 en meerjarig van de Voorjaarsnota 2025. Daarnaast wordt voorgesteld het budget vanuit de proeftuin voor blok 3 voor een bedrag van € 644.485 over te hevelen. De laatste betaling voor het warmtenet voor blok 3 zal in 2025 plaatsvinden. Ook dit budget wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve duurzaamheid. Deze wordt in 2025 weer onttrokken uit deze reserve.

Tabel budgetoverhevelingen bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve (bedragen x € 1.000)	Omschrijving	Jaar	Lasten
Reserve instandhouding openbare ruimte	Kwaliteitstoets over te dragen areaal HHNK (onderdeel bruggen)	2025	219
Reserve duurzaamheid	Uitvoering Proeftuin aardgasvrij	2025	644
Reserve duurzaamheid	Ontvangen CDOKE gelden	n.n.t.b.	2.036
Totaal			2.899

Bijlage (structurele) effecten 2025-2028 Najaarsnota

Tabel 1e wijziging op de primitieve Begroting 2025 (structurele effecten uit de Najaarsnota 2024)

Omschrijving (- = voordeel en + = nadeel)	Lasten/Baten	Programma	2025	2026	2027	2028	I/S
Stand primitieve Begroting 2025 (raadsbesluit 1602003)			-1.709	-64	7.117	10.060	
Structurele mutaties Najaarsnota 2024:							
A. Mutaties op de primitieve begroting 2025 t.l.v. begrotingssaldo:							
Vervallen Rijksbijdrage maatschappelijke begeleiding	Lagere baten	02. Samenleving / W&I	95	95	95	95	S
Bijstelling krediet top- en onderlaag kunstgras Flevostraat en jeugdveld de Dop (krediet -€ 68.541)	Lagere lasten	02. Samenleving / S&R	-6	-6	-6	-6	S
Ophoging krediet sporthal de koog (Van ijsendijkstraat 140) voor kostprijsverhogende btw (krediet € 399.000)	Hogere lasten	02. Samenleving / S&R	26	25	25	25	S
Aanbesteding uitbreiding kindcentrum Willem Eggert (J.v. Egmondstraat 14, krediet € 315.040)	Hogere lasten	02. Samenleving / OW	-	12	12	12	S
Hogere kosten gronddepot (m.n. rioolvervangingswerkzaamheden in Overwhere en Wheermolen)	Hogere lasten	06. Beheer openbare ruimte	185	185	185	185	S
Hogere inkomsten gronddepot (m.n. rioolvervangingswerkzaamheden in Overwhere en Wheermolen)	Hogere baten	06. Beheer openbare ruimte	-300	-300	-300	-300	S
Hogere lasten ophoging uitvoeringskrediet Schapenmarkt (€ 122.500)	Hogere lasten	07. Ruimtelijke ordening	2	2	2	2	S
Bijstelling bijdrage pensioenen (ex) bestuurders	Lagere lasten	10. Bestuur en concern	-54	-52	-50	-48	S
Hogere kosten aanschaf ICT firewall en netwerk (krediet € 79.312)	Hogere lasten	Overhead	17	17	16	16	S
Uitwerking septembercirculaire 2024 (raadsbrief 1602661)	Hogere baten	Algemene dekkingsmiddelen	-416	-407	-87	-66	S
B. Mutaties op de primitieve begroting 2025 budgetneutraal:							
Doorschuiven budget omgevingsvisie	Hogere lasten	01. Publiekdiensten	208	-	-	-	I
Doorschuiven sloopkosten Mercuriusweg 2	Hogere lasten	02. Samenleving/OW	75	-	-	-	I
Doorschuiven budget proeftuin aardgasvrij	Hogere lasten	04. Milieu/ Duurzaamheid	644	-	-	-	I
Doorschuiven budget mobiliteitsplan	Hogere lasten	05. Bereikbaarheid	238	-	-	-	I
Doorschuiven budget verkeersveiligheidsplan/fietsnetwerk/OV/pilot fonds urgente maatregelen	Hogere lasten	05. Bereikbaarheid	368	-	-	-	I
Doorschuiven budget kwaliteitstoets HHNK (over te dragen areaal)	Hogere lasten	06. Beheer openbare ruimte	438	-	-	-	I
Dekking doorschuiven budget kwaliteitstoets HHNK bijdrage waterschap	Hogere baten	06. Beheer openbare ruimte	-219	-	-	-	I
Doorschuiven budget proeftuin aardgasvrij (onttrekking)	Hogere baten	Bestemmingsreserve duurzaamheid	-644	-	-	-	I
Doorschuiven budget kwaliteitstoets HHNK (onttrekking)	Hogere baten	Bestemmingsreserve IOR	-219	-	-	-	I
Doorschuiven onderzoeksbudgetten mobiliteitsplan (onttrekking)	Hogere baten	Algemene Reserve	-238	-	-	-	I
Doorschuiven budget sloop Mercuriusweg 2 (onttrekking)	Hogere baten	Algemene Reserve	-75	-	-	-	I
Doorschuiven budget verkeersveiligheidsplan/fietsnetwerk/OV/pilot fonds urgente maatregelen (onttrekking)	Hogere baten	Algemene Reserve	-368	-	-	-	I
Doorschuiven budget omgevingsvisie (onttrekking)	Hogere baten	Algemene Reserve	-208	-	-	-	I
Najaarsnota: 1e wijziging op de primitieve begroting 2025			-452	-429	-109	-86	
Stand na 1e wijziging op de primitieve begroting 2025			-2.161	-493	7.008	9.974	

Bezoekadres

Purmersteenweg 42
1441 DM Purmerend

Postadres

Postbus 15
1440 AA Purmerend

Telefoon & e-mail

(0299) 45 24 52
info@purmerend.nl

purmerend.nl